

The Project Gutenberg eBook of Molnbilder: Dikter, by Johannes Alfthan

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Molnbilder: Dikter

Author: Johannes Alfthan

Release date: May 25, 2015 [EBook #49047]

Language: Swedish

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK MOLNBILDER: DIKTER ***

Produced by Jari Koivisto and Tapio Riikonen

MOLNBILDER

Dikter

af

JOHANNES ALFTHAN

Författarens Förlag Wiborg, 1853.
C. Holmströms Boktryckeri.

Die Sehnsucht und der Träume Wehen
Sie sind der weichen Seele süß,
Doch edler ist ein starkes Streben
Und macht den schönen Traum gewiss.

Umland.

Imprlmatur: C.A. Sanmark.

INNEHÅLL:

1850.

Menniskans Brud.
Stjernehelsning.
Den sköna Bilden.
Stjernesången.
Min Blomma.
Dödens Val.
Det sköna Bandet.
War det väl för sista gången.
Min Sångmö.
Ord egnade ——.
Döden.
På Wahvaniemis Strand.
Tankens Seger.
Det nya Lifvet.
Slummersång.
Den sista hjälpen.
Det höga Målet.
Italine.
Den unga Modren.
Ett kärt Besök.
Afsked till Hemmet.
Hvar finnes Gud.
Wiborg.
Imatra.
Den nya Verlden
Louise de la Valliere.

1851.

Rosa.
Winterrosor.
Sirenerna.
Sommarsaga.
Leende Minnen.
Stig sakta, sakta.
Anna.

1852.

Irene.
Ånger.
Kom låt oss resa all verlden kring.
De Tre.
Stjernefärden.
Qvinnan.
Vid Agnes Död.
Fantasie på Agnes Graf.
En Saga.
Jag tror på Dig.
Molnet.
Hvita Moln.
Gråa Moln.
Svarta Moln.
Sagan om Jätten som blef Dvärg.
Är det verkligen omöjligt.
Det ringer i Öronen.
En Ögonsaga.
En utflygt i Lifvet.
Eden.
Marie.
Domen.
Den finska Ynglingen.

1850.

Menniskans Brud.

Ej den tviflandes dystra löje,
Ej den sörjandes klagoljud,
Ej den döendes sista suckar
Till en mild och barmhertig Gud;
Icke detta jag nu besjunger,
Nu besjunger jag menskans brud.

Nu besjunger jag hennes ögon,
Ljufligt tolkande hjertats glöd,
Nu besjunger jag kindens fågring.
Frisk och liflig och rosenröd;
O, för henne ger allting vika
Sorg och tvifvel och dyster död.

Kom, du tviflande fräcka sälle,
Kyligt löje uppå din mund;
Kom och se genom dessa ögon
Ned i oskuldens hjertegrund,
Se, och högt skall du då förnimma
Lifvets värde i samma stund.

Kom du bleka, du sorgsna broder,
Vederqvick dina ömma sår,
Vederqvick dina sjuka ögon
Här, vid glansen af denna vår;
Se, ja, se i de milda ögon,
Och din smärta i doft förgår.

Du, o döende broder, hvilken
Svårt försakar på lifvets färd.
Bida stilla — jag sakta leder
Bruden fram till din hufvudgård.
Ljuft omstrålad af hennes blickar
Börjar gladt du din himlafärd.

Ljuft det blifver för dig, i himlen
Tälja sagan om denna brud.
Glädje lyser i englars ögon
Wid den sagan om henne — Gud
Ler åt menskan, att menskans ande
Lycklig funnit en sådan brud.

Nämn dess namn för Guds hvita englar,
Säg att sången är jordens skatt,
Säg att sången på sina vingar
Höjer jorden ur dyster natt.
Säg att menskorna vid dess toner
Blifva vackra och leka gladt.

Tälj för englarne i Guds rike,
Hur vi sjunga, vi små också;
Att, fast dömda till grusets lagar,
Ljuft vi älska vår jord ändå.
Säg att bröderna här med sången
Andens blommor i lifvet så.

Stjernehelsning.

Det var en mörk Oktober natt
Derute stormen gick,
Vid fenstret Italine stod
Med skum och sorgsen blick.
Hon såg dit ut i regn och vind
Så kall om panna, blek om kind.

Dess läppar skälfde som till bön,
De rosenröda två,
Och barmen blyg, och underskön,
Sågs högt i vågor gå.
Hvad sörjde hennes veka själ,
Hvad sörjde Italine väl?

Då bröt ur natten fram ett ljus
Ur natten mörk och kall,
Och genom stormens vilda brus
Och genom regnets svall,
Det trängde dit, der tärnan stod.
Det var en stjärna, blid och god.

Och vänligt föll dess vackra sken
På Italines kind.
Hon var i natten ej allen,
Allen med storm och vind.
En himlasyster hört dess bön,
En liten stjärna underskön.

Jag bringar dig en helsning varm,
Jag hört den, der jag gick.
Den kom utur en dödmans barm,
Utur en brusten blick:
Det var din älskling som jag såg,
Högt höjd på havvets vreda våg.

Han såg mig och han ropte matt:
O hulda himlavän,
Framför till henne, du, i natt
Min sista helsning än!
Och vågen skjönk, han skjönk med den
I dödens famn din trogna vän.

Och stjernan log sitt löje klart
Till tröst for systemns ve;
Det blef så tyst, så underbart,
Och stormen tystnade;
Och molnen svunno. Himlens ljus,
De logo ned på jordens grus.

Hvem såg i natten flickans bild,
Liftom och utan ljud,
Så undergifven och så mild,
En enka såsom brud?
Ett löje sågs blott skyggt och matt,
Och stjernan nickade: Godnatt.

Den sköna bilden.

O, kunde jag mig smyga

Intill ditt läger nu,
Och se dig vackert hvila
I drömmens sköte ljuf.

Jag ville flägta myggan
Ifrån din friska kind,
Jag ville öppna fenstret
För doftrik morgonvind.

Din barm är lugn och ljuflig
En drömomgjuten vår. —
Säg, hvilka drömmar tecknat
Der sina blomsterspår?

O, drömmer du om rosors
Om liljors klara kalk?
O, drömmer du om annat
Kanske, du lilla skalk?

Du är väl ej en skönhet
Ur någon lång roman.
Den vackraste ej heller
Uti den lilla sta'n.

Men — hvad ej många äga,
Det har du qvar ännu
Ikring ditt anlet gjutet,
Din barndomsfrid, så ljuf.

En sällan skådad värme
I hvarje drag och min,
Och tusen ömma löften
På läpparnes rubin.

Jag vill en stund här sitta
Och läska godt min själ;
Som vandraren i öknen
Gör vid oasen väl.

Oas i lifvets öken,
Hur' har jag träffat dig!
O ljus i lifvets töcken,
Hur' teddes du för mig?

Det fins en vacker saga
Om genier och ler,
Men menskorne, som mognat.
Tro ej den sagan mer.

Jag vet också, att feer
Ej kunna likna dig;
Det är en menskelig glädje
Som du har väckt hos mig.

En vida högre glädje
Än någon mystisk fe,
Fast än så ljuf och älskelig
Och magiskt lockande.

Fast än så ljuf och älskelig
Förmådde skänka mig,
Ty sagans alla feer
De blekna dock för dig.

Öfver qvällens vågor,
Domnande alltren,
Styrde jag min kosa
Fram i qvällens sken.

Vågens lekar domna,
Vinden tynar af.
Och det blir så stilla
Öfver land och haf.

Blida stjernor vakna
Opp till lif och glans.
Millioner verldar
Ställa sig till dans.

Le emot hvarandra
Blicka, ack! så godt.
Nicka — just som hade
De hvarann förstått.

O, de vilja mötas
I en kärlekskyss,
Men den bleka månen
Väktarn står och lyss.

Onämnbare känslor
Lifva stjernans barm,
Skenet är så kyligt,
Men dess själ är varm.

Vackert är ditt öga,
Himlasyster der,
Lilla vackra stjerna,
Jag har dig så kär!

Se, din gång är bunden
Utaf ödets lag,
O, men jag är menska
Fri och stolt är jag.

Se, min ande inga
Hand och bojor tål,
Fri och stolt den sväfvar
Till sitt djerfva mål.

Solar, månar, stjernor
Följa Guds behag,
Menskan blott, den store,
Är sin egen lag.

Dansen, blida stjernor,
Edert långa lif,
Dansen der till menskans
Glada tidsfördrif.

Jag vill älska eder,
Vackra stjernor der,
Jag, er store broder,
Som en menska är.

Då blef natten dyster,
Stjernans skimmer dog,
Och en väldig åska
Sig tillsammans drog

Vågen börjar brusa,
Båten vräktes lätt;
Och den store menskan

Undslapp jemnt och nått.

Min Blomma.

En liten blomma mitt hjerta är
Men mycket ljuflig och vacker
Hon lider mycket i lifvets storm
Af sorgens täta attacker.

Hon böjes ofta af ödets slag
Hon står så blottad på fältet,
Till syskon har hon blommor sina
Och öfver sig himlafältet.

Hon fryser ofta i kylig natt.
Den stackars blomman, mitt hjerta,
Hon drömmer ofta en dyster dröm
Om lifvets vexande smärta.

Men blir det morgon engång igen
Då öppnas doftrika kalken,
Fast daggtåren glänser i djupblå grund
Hon ler den tokiga skalken.

Hon ler som funnes ej frost och natt,
Som kunde döda den arma,
Lättfärdig är hon, min blomma, visst
Och det så Gud sig förbanna.

Dödens val.

Han mötte mig som flicka,
Knappt sjuttonårig än,
Han såg i mina ögon
Och blef på stund min vän.

Han kände mina tankar,
Jag kände icke hans,
Jag glömde honom hastigt
I lifvets yra dans.

Han såg mig som förlofvad,
Förlofvad med en ann,
Och gömde tyst och stilla
Sitt hjertas heta brand.

Han såg mig såsom maka,
Han såg min kind bli blek.
Han såg att hjertat blödde
Inunder ödets svek.

Då kom han som en broder
Till mig, och sade så:
Se, dessa smärtor alla,
De skola snart förgå.

En kommer tyst och stilla,
I mörk, men herrlig skrud,
Var då, min flicka, redo
Att blifva himlens brud.

Då glöm hvad ondt du lidit,

Då glöm all sorg, han bad,
Och gå till himlalifvet
Försonad, fri och glad.

Men döden har ej kommit
Till mig med frälsningen,
Han sökte upp istället
Min enda, enda vän.

Hel, dödens blida engel
Som rättvist skiftat har,
Som tog den gode undan,
Den sämre lemnat kvar!

Det sköna bandet.

Hvad binder vid din sida mig,
Hvad älskar jag hos Dig,
Hvad gör, att i din enkelhet
Du är så kär för mig?

Det är ej ögats vackra blå,
Så smältande ock klart;
I lifvets och i tidens svall
Förbleknar detta snart.

Det är ej löjet kring din mund,
Ej rosen på din kind;
Snart flygtar löjet skyggt — och
Förgås i kylig vind.

Det är ej barmens hvita hvalf,
Som lent i vågor går,
Ej vextens varma smidighet —
Ack, detta allt förgår!

Det är en högre, bättre makt,
Som manar mig till dig;
Det är ditt hjertas friskhet blott,
Som gör dig kär för mig.

Det är den tro, jag hyser gladt,
Att du mig älskar sannt,
Att intet i din öppna själ
Förblir mig obekant.

Att ljuft din känsla möter min,
Och smälter skönt i den,
Att hvarje ord, att hvarje blick
Är tolk af kärleken.

Att, när jag trött af lifvets storm
Vill finna fridsäll hamn,
Att med en himmelsk ömhet då
Du öppnar mig din famn.

Att vid ditt hjertas milda slag
Jag finner frid och ljus,
Och — att du ljuft försonar mig
Med lifvets kalla grus.

Det är det löfte, tyst och blygt,
Som du engång mig gaf:
Att troget, troget följa mig
Till kylig, fridsäll graf.

Att dela sällspord fröjd med mig
Och sorgens bitterhet;
Att dela, om det galler så,
Med mig min uselhet.

Det är ej ögats vackra glans,
Som binder mig vid dig;
Det är en högre, bättre makt,
Som gör dig kär för mig.

Det är din andes rena ljus,
Ditt hjertas blida frid,
Som lugnande kan lysa ned
Uti mitt väsens strid.

Var det väl för sista gången.

Var det väl för sista gången,
Flicka, som jag såg dig så?
Hvarför, vackra Italine,
Hvarför skulle jag då gå?

Då jag engång återkommer,
Säg mig, är du lika ljuf,
Är ditt öga fritt ooh öppet,
Flicka, leende som nu?

Kanske blekes du af smärta
I det kalla lifvets strid,
Kanske, att ditt barnahjerta
Trolöst svikes om sin frid?

Hvar finns toner för min ängslan.
För min oro hvar fins ljud?
Kanske skall jag se dig åter
Äter — som en annans brud?

Rosig i en annans armar,
Utan högre lif ändå!
Hvarför, vackra Italine,
Hvarför skulle jag då gå?

Var det slut med lek och löjen,
Oss, emellan — var det slut?
Krossades mitt lifs förhoppning,
Knoppning uti en minut?

Då jag gick — ej ord, ej blickar,
Ej en darrning i min röst,
Intet, intet Italine
Tydde lågan i mitt bröst.

Blott mitt hjerta gret, och sången
Känner, hvad jag kände då — —
Var det väl för sista gången,
Italine, var det så?

Min Sångmö.

Du himmelska älskarinna,
Du dotter af Jordens Gud,
Hvi blef du min älskarinna,

Hvi blef du mitt hjertas brud?

Du kommer till mig i tårar
Ibland, och i löje bland;
Du väcker uti mitt hjerta
Den varmaste längtans brand.

Och när mina känslor jaga
Och storma sin vilda färd,
Då öppnar du stilla famnen
Och bjuder mig fridens verld,

Du målar så ljusa bilder
För mig uti dröm och frid.
Och åter manar du mäktigt
Min ande till kamp och strid.

Du äger löje och tårar.
Du äger blixtar och brand,
Du äger vintrar och vårar
Och froster och solskensbrand,

Du äger ljus i ditt öga —,
Mig gaf du det der jag går.
Och klar jag ser uti lifvet,
Och mäktiga toner slår.

Du ter dig ibland lik flamman
Af norrskens glödande haf,
Du ter dig ibland lik stjernan,
Som ler öfver älskad graf.

Du visar dig än lik solen,
Stolt, herrlig och underskön,
Och strålar på jordens söner
Din kärlek vid deras bön.

Då lågar med dig jag väldig,
Då slår jag min högsta ton,
Då sjunger med dig jag stolt om
Att menskan är himlens son.

Men ter du dig ljuf lik rosen
Och mild som en sommarvind,
Då ger jag dig menskoögon
Och menskans rodnande kind.

Då ger jag dig ljusa lockar
Och armar att famna mig,
Och kallar dig Italine
Och skalkas och ler med dig.

Men alltid min kärlek brinner
För dig, ty du är min brud,
Du är ju en medlarinna
Emellan mig och min Gud.

Ord egnade —.

Jag fattar med glädje lyran
Och stämmer den upp, min vän,
Jag bringar dig här min helsning
Och hyllning och bön igen.

Sen sist jag i diktens verldar

Dig klädde i doft och glans,
Sen dess har så mången blomma
Ren vissnat från hjertats krans.

Sen dess har jag mig förändrat,
Till allvar mitt löje blef.
Jag föga är lik den gossen
Som förr Italine skref.

Jag kastat en blick i lifvet,
Den möttes af livvets köld.
Jag stod der så stum af smärta,
Så utan vapen och sköld.

Dock föddes jag ej att lida,
Jag samlade stolt mitt mod,
Och står nu åter i ledet
En kämpe, så frisk och god.

Min stig belyser en stjerna,
Dess sken är så ljuft och gladt,
Dess sken är mitt hjertas dager,
Det lyser min kalla natt.

Den stjernan är Italine,
En blix i min känslöverld,
En källa i livvets öken,
Ett månsken på nattlig färd.

Säg, vill du heta likt stjernan,
Likt stjernan mig sänd af Gud?
Säg, vill du blifva, lik stjernan
Mitt hjertas trolofvade brud?

Döden.

Kall du skipar dina hårda lagar,
Sträng du räknar våra fröjdedagar,
Grafvens tyste, mörke son!
Halfva fröjder du blott menskan unnar,
Der du obevekligt sträng förkunnar
Att vårt lif blott var ett lån.

Jag dig hatar — dödens dystra engel
Liljan bryter du ifrån dess stängel,
Medan den i blomning står.
Blek du träder fram uppå vår bana,
Blek och dyster, då vi minst det ana,
Njutande vår lyckas vår.

Helig är för dig ej makans smärta,
Säkert icke brudens varma hjerta,
Icke barnets ömma håg!
Sorg och saknad dina stigar följa
Allt i svart och dystert ses sig hölja,
Der du vandrar fram ditt tåg.

Lömskt du smyger till ditt offers sida,
Låter grymt det några stunder lida,
Manar sen med grafvens röst.
Sorg du sänder i millioner hjertan,
Och din följeslagare är smärtan,
Tärande i kränkta bröst. —

Blida Gudom! dock ej sorg du bringar

Salig sväfvär uppå dina vingar
Anden till sitt hem igen.
Icke blomman i dess vår du bryter,
Blott dess lott uti en bättre byter,
Blida, goda menskovän!

Brudens dröm ej vid din kyss försvinner,
Högre kärlek i det hjerta brinner,
Som ser himlens öppna dag.
Frid och sällhet på ditt anlet thronar,
Höga engel, der du ljuft försonar
Menniskan med ödets lag.

Se, af dina starka armar buren
Löser anden sig ifrån naturen,
Du är lifvets skönsta akt.
Hel dig! Gudom, som vårt mål upplyser;
Ingen vid ditt milda löje ryser,
Dödens blida brodersmakt!

Och en dag — när alla fröjder bleknat,
Och min själ för lifvets stormar veknat,
Kom och helsa mig, min vän!
Dina kyssar göra slut på striden,
Dina kyssar bringa anden friden,
Som den mistat har igen!

På Walvaniemis strand.

Solens afskedsdager hvilat
Öfver Walvaniemis fjerd.
Säg mig, är den ej gudomlig,
Denna skymningstysta verld.
Hvila ögat här och hvila
Själén här från dagens flärd.

Kom i detta edens sköte,
Der naturen sorgfri ler,
Bida här tills qvällens svalka
Lugnande sig sänker ner.
Bida här tills vågens lekar
Sakta domna mer och mer.

Se framför dig — hvilken tafla,
Strålande i qvällens ljus!
Säg mig, är naturen själlös,
Säg mig, är väl detta grus,
Dessa dofter, dessa vågor,
Detta lena aftonljus!

Själén löses opp i vemod,
Känslan vecklas ur sitt tvång,
Och det tackuppfyllda hjertat
Brister ut i glädjesång.
Kan du ännu längre klaga
Att vår jord är skum och trång?

Se omkring dig — här bor friden,
Bor försoning, ljuf och öm,
Se tillbaka — der gick väldig
Lifvets stora djerfva ström,
Der var lifvet, der var tanke,
Här är känsla, här är dröm.

Menskans stora öppna hjerta
Rymmer andens stora strid,
Rymmer bredvid stridens smärta
Känslans underbara frid.
Skönt i lifvets stora vexling
Vexlar känslolugn och strid.

Dn som stridt i lifvets leder,
Trogen, trots dess många svek,
Öppna nu ditt stolta hjerta
För din känslas varma lek;
Blif, som blomman, vek och vacker
Leende i barnslig lek.

Höj din blick — se hafvet hvilar,
Hafvet, menskoandens bild.
Stäm då, höga himlafrände,
Själens känsloblid och mild.
Dröj med vackra lena känslor,
Dröj vid denna fridens bild.

Se! der ligger Wahvaniemi,
Fenstren skimra endast matt;
O, derinne hvilar stilla
Wahvaniemis ros i natt!
Ljusa, vackra känslodrömmar
Sväfva ikring bädden gladt.

Har du sett hur rosor rodna?
Har du mött två stjernor blå?
Har du känt hur deras strålar
Dallrande i hjertat gå,
Hur de väcka tusen känslor,
Svalkande din själ ändå?

Då jag, trött af lifvets stormar,
Nalkats rosen någongång,
Då har hjertat, återfrisknadt,
Gått igen sin fordna gång,
Då, uti min blommas närhet,
Löstes känslan opp i sång.

Jag har här min frid och glädje,
Tvenne vackra ögon blå,
Någonstäds i verlden stråla
Sådana för dig också —
Tvenne vackra, klara ögon,
Som ditt hjertas språk förstå.

Der har dn ditt Wahvaniemi,
Der har du din ro och frid,
Der har du din Italine,
Trösterskan i lifvets strid;
Lifvets vexling lemnar alltid
Någon punkt för hjertats frid.

Tankens Seger.

Fördomar, viken alla,
Föråldrade för oss!
Vi gå vår trygga bana
Vid tankens ljusa bloss.

Ofjettrad, utan hinder,

Går tanken fram sin stråt,
Och lyftar utan darrning
Vårt väsendes förlåt.

Och forskar utan fruktan
Uti naturens verld,
Och målar ljusa bilder
Kring menskolifvets färd.

Allt hvad naturen äger,
Det äga menskorne;
Ty Jordens tusen alster
Hvem annans vore de?

Åt liflöst dofva tingen
Först tanken inger ljus.
Först menskoviljan höjer
Naturen ur dess grus.

Ur marmorblockets massa,
Som utan ande var,
Bildhuggarns djerfva meisel
En Guds bild format har.

Och alla elementer
De lyda vårt behag;
De lyda alla, alla
Den stora tankens lag.

Se, allt är vårt från stoftet
Till solens klara ljus,
Allt, allt — allt detta vore
Förutan oss blott grus!

Förstår du, ädle broder,
I bröstet känslans svall.
Förstår du, sannt och värdigt,
Som menniska ditt kall?

Att äga maktens trådar
Uti din lilla hand,
Förstår du — det är arfvet
Ifrån ditt Fosterland.

Ditt Fosterland, det ljusa,
Der du är saligt fri,
Der allt är ljus och ande
Och salig harmoni!

Omgjorda dig med kärlek,
Med längtan, kraft och mod.
Och offra för det helas
Framgång ditt hjerteblod.

Lägg handen med till verket
Att resa stegen opp,
På hvilken opp till himlen
Framgår vårt djerfva hopp.

En ädel broder mera
I andens stora strid,
Som gerna vill förblöda
För mensklighetens frid.

Det nya lifvet.

Jag stod på strand, der bröto
Sig fjordens vågor matt,
Det var i Juli månad,
En molnfri nordisk natt.

Vid veka minnen dröjde
Min själ — vid hjertats vår.
Nu gingo mina känslor
I fallna blommors spår.

Hvem har de blommor brutit,
Som lifvets vår mig gaf?
Hvem har derinne bäddat
För lifvets fröjd en graf?

Hvems lia mejat neder
Min vackra blomsterkrans?
Hvem sände moln och skuggor
Uppå min himmels glans?

Hvem var så fräck, så hjertlös,
Att härja detta hem
För kärleken och friden
Och hoppet — hvem, o hvem?

Så sporde i mitt hjerta
En dyster saknads röst,
Och mörka tvifvel sänktes
Vid frågan i mitt bröst.

Så gingo mina känslor
Sin vilda, dystra gång;
Men till mitt öra nådde
En ljuf, harmonisk sång.

Sjöng vågen eller vinden,
Sjöng englars ljusa chor?
O, eller sjöngo menskor
Väl till en fallen bror?

O menniska, som sörjer
Ditt hjertas fallna vår,
O menniska, som intet
Af lifvets gång förstår!

Se, dina blommor glödde
I lifvets morgonstund,
Då, allt var lent och ljufligt
I hjertats djupa grund.

Då ännu vemodstårar
Som dagg bestänkte dem,
O då, då kunde blommor
Än gro i hjertats hem.

Väl har sen dess ren lifvet
Gått fram med tio år,
Men hvarför fåfängt sörja
I fallna minnens spår?

I solens brand, den ljusa,
Förkolnade din krans,
Ditt morgonlif gaf vika
För dagens högre glans.

O, låt ej tviflets skuggor
Fördunkla denna dag.
Än andas ju ditt väsen

I friska, fulla drag.

Än ler för dig ju banan,
Än har du kraft till strid,
Kom, följ den sköna fanan.
Men sitt ej här och qvid.

Hvad lifvets englar taga,
Det fås ej mer igen.
Det båtär ej att klaga,
Du har ju mycket än.

En tredjedel af lifvet
Svann bort — visst var den skön!
Men tvenne tredjedelar
De vänta än med lön.

Då känslans blida vårdag
För alltid för dig svann,
Byt herrskare, min broder,
Blif tankens djerfva man.

Här stå vi millioner,
Skönt rustade till strid,
O. träd i våra leder,
Det är en herrlig tid!

Och sången slöts och natten
Steg tyst ock ljuflig ned.
Men åt det nya lifvet
Svor jag min hyllningsed.

Slummersång.

Så länge mamma sofva kan,
Sof' stackars mamma sof!
Du har ej fått en enda blund
Sen Pappa man begrof.

Sof bleka mamma, sof en stund
Så blir du frisk igen,
Och leker åter gladt med mig,
O sof, o sof blott än.

Jag vill mitt hufvud luta här
Emot ditt bröst och be,
Och Gud, den store, skall väl mildt
Till mig och mamma se.

Väl är jag hungrig — tyst ändå
Jag lider ingen nöd,
Blott mamma vaknar opp igen
Så skaffar hon mig bröd.

Men mamma sof — hon sof så godt,
Hon sof i dödens arm,
Och, dottren, rosig, frisk och skär
Vid hennes kalla barm.

Den sista Hjelpen.

Gråt ej, bästa, goda mamma,

Gråt ej, så du blifver blind;
Rosorne, de fordna, vissnat
Alla från din vackra kind.
Gråt ej, bästa, goda mamma,
Gråt ej, så du blifver blind.

Om ej någon ann oss hjälper,
Gud han hjälper oss ändå,
Och vi skola, liksom pappa,
I den tysta grafven gå.
Gråt ej, bästa, goda mamma,
Gud han hjälper oss ändå!

Det höga målet.

Hvad längtar så ditt hjerta,
Hvad är din längtans namn?
Här ler ju lifvet saligt
Uti naturens famn.

Du friska, unga hjerta,
Se om dig liten grand,
Se om Dig, varma yngling,
Det är ditt barndomsland.

O, vill du lemna hemmet
Och hemmets blida frid,
Du känner icke lifvet;
Derute väntar strid.

Der dofta inga blommor,
Der svalkar ingen lund,
Der finns för hjertats drömmar
Ej någon skymningsstund.

Der stämmer ingen lärka
Sin sång i ljusblå sky,
Der ses blott fallna drömmar,
Flyttfåglar lika, fly.

Hvad skall du väl derute
I dessa striders svall?
Du återvänder bruten
Och härdad, stel och kall.

Hvad skall du väl derute
Der allt är kamp och strid,
Hvad, skall du tanklös offra
Ditt hjertas blida frid?

Så sjöng i hemmets lunder
En fågel ljuft sin sång,
Men åt det öppna lifvet
Fritt ställde jag min gång.

Jag såg på barndomslandet
Tillbaks, och gret en tår:
Jag vet, jag vet, att minnet
Af er dock ej förgår.

Jag vet, jag vet, att fjerran
I lifvets strida ström
J för min ande sväfvén,
Som en fantastisk dröm.

Att der j gjuten minne
Och sällhet i min själ,
Du ljufva nejd med blommor
Och frid och ro — farväl!

Det fins derute något,
Som högre manar mig,
Dit, till det helga målet,
Jag ställa vill min stig.

Det är en glans, som högre
Än fridens stjerna ler,
Det är ett ljus, som lofvar
Mig vida, vida mer.

Det är en lust och glädje
Att blöda, om man kan,
Det är en herrlig frihet
Att strida, som en man.

Dit vill jag ut, att blöda,
Att strida utan rast,
Dit vill jag ut, att modig
Stå stolt mitt ödes kast.

Den skönsta ros som finnes,
Den skönsta blomma — lyss!
Det är den bleka rosen
På kind vid dödens kyss.

Den vill jag vackert vinna
I lifvets stora strid,
Sen följa af sig sjelfva
Ju åter ro och frid.

Italine.

O frukta ej, Italine,
Än har jag ej blifvit kall,
Än flödar mitt unga hjerta
I samma sitt ljufva svall.

Än äger mitt hjerta tårar,
Än äger det milda ljud,
Dem skall det så länge äga
Som du är min trogna brud.

O, kom du, min milda flicka
Kom eldig och varm och skön,
Och hviska ett vackert gensvar
Till svar på min ömma bön.

Du leende Italine,
Hvad är du ej allt för mig,
Min glädje, mitt vemod äfven,
Allt äger jag blott i dig.

O, älska mitt stela väsen,
Det värmes af dig, min vän,
Det veknar och blifvcr vackert
Och mildt såsom förr igen,

O, kyss mina kalla läppar,
Jag möter din kyss och ler,
Derinne finns mycken värma,

Den visar sig blott ej mer.

O kom, o kom, jag vill gråta,
Allena kan jag det ej.
O kom och lär mig att gråta;
Ljuft blir det att gråta med dej.

O kom, kom ljuft för att bannas
Få mig för min falska köld
Mot verdens och menskans hårdhet,
Min svårt förvärfvade sköld.

Kom, skalkas med mig i tårar,
Då blir jag mig åter lik,
Då dofta mig känslans vårar,
Då blir jag igen så rik.

Då tar jag min glömda lyra
Och stämmer den opp igen.
Så narra vi lifvet åter
Att stråla i glans, min vän.

O frukta ej, Italine,
Än är jag förlorad ej,
Än älskar jag doft och blommor
Och sång och lekar och dej.

Den unga modern.

Rosomgjutna glänste vikens vågor,
Vestern stod i aftonsolens lågor,
Böljan gick sin stilla aftonfärd;
Himmelsk frid låg öfver land och vatten.
Och den tysta, svala sommarnatten
Svepte ljusrödt flor omkring vår verd.

Höga fjellar sågos stranden vakta,
Nattens flägtar susade så sagta,
Allt var aning, salig frid och dröm.
Den som njutit af en bild, lik denna,
Glömmer aldrig, slutar aldrig känna
Verkningar deraf i lifvets ström.

Satt i qvällens sista afskedsljusning
Än en ungmor uppå strand; med tjusning
Såg hon ned till barnet, i sin arm,
Satt och såg — dagpperlor lika runno
Tvenne tårar ned på kind, och svunno
Ljuft bland liljorna på hennes barm.

Kärlek strålade i hennes öga,
Trofast, hoppfull såg hon mot det höga,
Och hon höjde rösten, len och klar;

Ljuf den ljud i svala sommarnatten,
Tysta lyssnade då land och vatten.
Sången klingade så underbar.

Den var öm, som hade qvällens lågor,
Blommans dofter eller vikens vågor
Sjungit der sitt veka väsens sång;
Den var ofta lik en blix i natten,
Lik en brytning utaf forssens vatten
Då det söker sig till hafvet gång.

Lifvets rosor äro rosor,
Doftande en liten stund,
Menskoandens bästa rosor
Dofta blott i hjertats grund.

Dofte dig ej lifvets rosor,
Dofte andens rosor dig!
Bättre än en fljgtig lycka
Är en törnig lefnads stig.

Saligt följ dig, min lilla,
Doftet af din moders ord,
Lyssna! hvad jag ypperst nämner,
Ypperst här uppå vår jord.

Icke lyckans lätta håfvor,
Icke rikedom och makt;
Blott den svages hjerta tjusat
Utaf ytans bjerta prakt.

Icke frid åt dig jag önskar,
Menskans lott är icke frid;
Lyssna! hvad din mor dig önskar,
Önskar dig en bister strid.

Önskar mod och kraft och trohet,
Önskar evig längtans brand,
Önskar i ditt unga bjerta
Kärlek till ditt fosterland.

Blott vid Fosterlandets fana
Vinnas lifvets höga mål,
Barn! så gifve lifvets skiften
Dig en vilja, fast som stål.

Fyll ditt kall och tro och kämpa.
Tro på tankens seger blott.
Vida mer än ondt och uselt
Äger verlden skönt och godt.

Och hon slöt sin sång och gret och sade:
Föga fröjd jag i min visa lade.
Stackars barn! hvi hvälfves hård din lott,
Men med kinder, lilia rosenvårar,
Log den lilla, ack till svar, så godt.

Hvad han då ej kunde tolka — tiden
Tolkade det högt för verlden — striden
För ett älskadt, bortglömdt fosterland
Blef hans sällhet, blef hans fröjd och trefnad,
Blef hans ljus uti en stormig lefnad
Blef hans höga vackra känslöbrand.

Och han stod, en värdig son af lifvet.
Honom att försaka endast gifvet,
Stod med lugnet i sin fria blick,
Full af kärlek, der han stod och stödde
Tusen bröder, som med honom blödde,
Blödde gerna, då till strids det gick.

Stundens fröjd nu slocknat i hans öga,
Lifvets njutning gällde honom föga,
Han var tidens, icke stundens son;
Och, då dödens engel bädden redde,
Lugn och skön han då för domarn trädde
Här är räakenskapen för mitt lån.

Men den unga modren, hvilken manat

Strid och kamp på sonens lifstig, anat
Att ej rosor vexte på hans gång.

— — — — —
— — — — —
— — — — —

Ett kärt Besök.

I ensligt tysta stunder
O kom till mig igen,
Du bild utaf den gamla,
Borttänkta kärleken.

Tyst veckla opp de bojor,
Som tiden lagdt på dig,
Och kom, så ljus och vacker,
Att skalkas om med mig.

Tag för min andes öga
Igen din fordna bild. —
Blif, hvad du var, min flicka,
Blyg, leende och mild.

Och flägta från mitt anlet'
Det bittra leende,
Och tag från mig min styrka
Och gif igen mitt ve.

Gif mig igen de tårar,
Jag gråtit, o, min vän,
De skola kanske trolla
Lif i mitt lif igen.

Jag vill dig vackert taga
I famn, du tysta bild,
Och gråta ljufva tårar
Och blifva vek och mild.

O, frukta, vackra engel,
Du fordnatids gestalt,
O, frukta ej, mitt hjerta
Fast det är stumt och kallt.

Se, lifvet är så kyligt
Allt som en vinterdag,
Der har mitt hjerta domnat,
Der stelnade ock jag.

Och tunga, hvita drifvor,
De höljde vissnad vår,
De höljde alla blommor
Och alla blommors spår.

Mitt hjerta, som var herrligt
Du ser hur' nu det är,
Men stig dock ljuf och älsklig
Hit ned, min hjertanskär.

O, du, min blomnings syster,
Min tärna — kom igen
Till dina vänners grafvar;
Kom helsa dem, min vän.

Se ned på dessa grafvar,
Min ungdoms minnesvård,

Som aftonstjernen, vänligt,
På nattlig kyrkogård.

Afsked till Hemmet.

(Kirjola den 4-de November 1850.)

Jag kom för att afsked taga
Af hemmet och hemmets frid,
Jag kom för att afsked taga
Af dig, o min barnatid.

Jag kom för att afsked taga
Af blommors och ängars grön,
Jag kom att i edert sköte
Förtro min ljufliga bön.

Ej susade björken mera,
Ej glittrade fjerdens våg,
Ej doftade ljufva blommor,
Allt ödsligt och härjadt låg.

Jag såg i den kalla dagen,
Jag såg i den fallna vår,
Och ögat fuktades stilla
Af minnets sorgliga tår.

Här spände jag förr mitt segel,
Här flög jag en fjärl lik,
Här var jag så ung och vacker
Så stormig och vild och rik.

Här ägde jag blommans kärlek
Och flägtens förtroliga smek.
Här ägde till vän och broder
Jag vågens dansande lek.

Här stämde naturens skönhet
Min lyra till spel och sång,
Här har jag jublat så ofta
Och gråtit mång' tusen gång.

Hvar äro de glädjeljuden,
Hvar äro de tårar nu?
Hvar äro väl dina blommor,
Min hembygd, hvad sörjer du?

Ej helsar mig sus af björken
Ej helsar mig vågens brus;
O har det förkolnat redan
Mitt skimrande morgonljus?

O moder, min ömma moder,
Matt sjunker jag till ditt bröst,
Se moder — derute var sommar
Och skönhet — nu är det höst.

O moder, min ömma moder,
Så blir jag engång också,
Mitt hjertas strålande somrar
De skola engång förgå.

O moder, som vågen frusit
Så fryser min känsla väl,
Min moder — som solen kallnat

Så kallnar väl ock min själ.

Och suckar och tusen tårar
Jag gjöt vid ditt trogna bröst,
Min moder — min hulda moder
Hvad sade du mig till tröst?

Du sade att blomman vissnar
Men att den vaknar igen,
Du sade att hjertat kyles
Men att det veknar igen.

Du sade, hvem mins de orden,
Du sade att allt var lek,
Den höstliga stormens härjning
Och flägtens förtroliga smek.

Att djupt i vårt hjerta lefver
Vår enda, vår sanna vän,
Du sade — att hjertat blöder
Men att det helnar igen.

Du gret och jag gret ock friden
Kom åter och jag blef god,
Och lifvets stormiga strider
De pröfva nu blott mitt mod.

Min moder, min ömma moder,
Ditt hjerta är fullt af tro,
Der vagga himmelens englar
Din ande i frid och ro.

Hvar finnes Gud.

När vandraren i öknens sand
Matt sjunker för dess solskensbrand
Och utan vatten, utan hopp
Tröstlös mot himlen skådar opp;
Ej fins ett träd, som svalka ger,
Ej fins en källa, digna ner!

När då han somnar, nästan död
I middagssolens heta glöd,
Men drömmar fulla utaf ljus
Framtrolla ljuft en källas brus,
Han störtar fram — o blott en tår!
Men drömmens villa falskt förgår

Lik honom der han slagen stod
Med sviken tro och brustet mod,
Lik honom stod i lifvets svall
Jag vid de första drömmars fall,
Lik honom utan röst och ljud;
Min tanke sporde: fins en Gud?

Det fins en Gud. Hvar finnes Gud?
Hör han min stämmas dofva ljud?
Hvar fins en Gud som kall kan se
Min sköna dröms förintelse?
Jag ropar högt: Gud kom till mig,
Att jag må dö och dyrka dig.

Men Gud kom ej, och utan ljus
Stod jag i fallna drömmars grus,
Och såg omkring mig stum och blek

Hvarföre detta ödets svek,
Att sätta mig på okänd strand
Allena med min längtans brand?

Skeppsbruten uppå andens hal',
Får jag på denna strand en graf,
Att bädda dit min sorg och mig?
Jag såg omkring mig — ingen stig,
Som ledde opp till fränders hus.
Ej någon lots och intet ljus.

Hvad dref mig ut ur hemmets frid
Med böljans vilda svall till strid?
Hvem gaf mig någon säkerhet
För mina drömmars verklighet?
Hvem har mig lockat öfver haf,
Att digna här en smärtans slaf?

Der så jag stod af tvifvel tärd,
Förbannande min funna verld,
Steg ljuft ur själens djup ett ljus:
Bygg dig på denna strand ett hus,
Bygg dig en verld, en ny och fast,
I stället för den dröm som brast.

Och högt min själ af aning slog.
Jag røjde bort den närmsta skog;
Och se framför mig hvilken lärd
En stor och herrlig öppen verld,
Der allt var lif och verksamhet
I stor och vacker verklighet.

Då föll jag på mitt knä så glad.
En bön jag opp till himlen bad
Jag sade högt: jag skådar Gud
I dessa väsens glädjeljud.
Jag ropte högt: O, se till mig,
Min Gud, nu kommer jag till dig.

Och jag gick in till lif och strid
Och kämpade med lust och id.
Och ledd af hoppets sköna ljus
Jag bygger nu mitt eget hus.
Jag funnit fränder — sköna band —
Jag runnit hem och fosterland!

Wiborg.

Det var så tyst, så tyst och stilla
På gamla Wiborgs långa bro,
Ren sof der hemma hos sin maka
Den feta borgaren i ro.
Det var så tyst och skeppen lågo
Kolosser utan ljud och ton,
Men ensam i den stilla natten
Stod jag uppå den långa bron.

Jag tänkte uppå dagens hviminel,
På hamnens friska liflighet;
Jag tänkte uppå Wiborgs ära.
Dess fria raska idoghet.
Jag stod der länge och min tanke
Gick utan band sin fria färd;
Men mörkt stod slottet der, det gamla.

Ett minne af en fallen verld.

Förr klingade derinne slamret
Af pantsarklädda kämpars gång,
Nu ljuder detta sköna buller
I en och annan gammal sång.
Förr stod det stolt med torn och vallar
Ett värn mot fiender och våld,
Förr stod vid fenstret slottets höfding
En mächtig Riddare, så båld.

Nu höjes det ur vågens sköte
En halftförfallen, glömd ruin,
Nu af ett annat — slägte
Begagnas det till magasin;
Nu höras icke sköldar klinga,
Ej svärd och lansar höjas mer;
Nu höres slamret utaf kedjor
Der fångar stiga upp och ner.

Försvunnen är din glans, o Wiborg,
Din fordna ära skjunkit har,
Blott dystert står det gamla slottet
Ett minne än af fordna dar.
Hvar dväljes Thorkels höga skugga
Och Posses djerfva hjelteblick?
De svunno alla dessa hjeltar,
O Wiborg, då din tid förgick.

Du ligger för mig tyst och stilla
Och lugnt och fredligt söfadt i frid.
O är du icke mera värdigt
En sådan fordna dagars strid?
O är det blott ett krämarlägte,
Som bor i dessa gamla hus,
O äro Wiborgs männer blinda
För tidens nyss upptända ljus?

Sof stilla Wiborg, sof och blunda.
Och dröm om fordna striders larm
Du ruskas nog engång ur sömnen
Af tidens starka jättearm,
Då vakna ur din dofra dvala,
Dä vakna upp till lif och glans
Och lägg till fordna minnesfanor
En bättre vunnen ärekrans.

Ej tarfvas mera sköld och lansar,
Ej braket af en blodig strid.
Sen dess ha' många sekler svunnit,
Förändrad är vår nya tid;
Nu kämpas andens stora strider
För Fosterlandets ljus och hopp,
Nu då det börjat dagas redan,
Du gamla Wiborg, vakna opp! —

Imatra.

%en vid den yttersta österns kant
Skönjdes den vaknande morgonens ljusning,
Qvar stod jag än uppå klippans brant,
Såg i de ilande vågornes brusning;
Magiskt jag fästes af bilden och högt
Klingade själen af mächtig förtjusning.

Dåna du vilda du brusande blott,
Dåna och tolka din mäktiga smärta,
Bild af den menckliga andan i smått
Fästa din bild i mitt ynglinga hjerta,
Ljuft blir att äga dig som en vän,
Dig som en tolk af min längtande smärta.

Glada och fria gå forssarne fram,
Tankarnas bilder i menniskoverlden,
Bryta de klippor och stängsel och dam,
Bryta sig gång för den herrliga färden.
Följom de brusande forssarnes gång,
Bröder, som lefva med mig uti verlden.

Sen! utan forssar når floden ej haf,
Sen! utan strider nås icke det sanna;
Skygge den fege, ja skygge en slaf,
Bjude den falske den falske att stanna!
Vi gånge fria som forssarne gå,
Sanningens stempel på högtburen panna.

Hafvet det fria det ler emot oss,
Bröder om hjerta i ägen i barmen,
Tanden vid tidernas brand edra bloss
Svingen den högt i den friade armen,
Tolken för verlden det herrliga lif,
Lifvet som bor i den svällande barmen.

Vexling är verldens eviga lag,
Faller det gamla så stiger det unga.
Verlden är mogen för vexlingens dag,
Vill icke bära mer bördan den tunga,
Vill icke sofva och blunda numer,
Verlden vill lefva ånyo och sjunga.

Den nya Verlden.

"Du friska yngling
Hvart gäller färden?"
Med sång och jubel
Till nya verlden!
"Hvar är den verlden,
Hvar är det land?"
Der svärdet sitter
I rättvis hand.

Der anden brutit
Sig nya banor
Der Fosterlandet
Har egna fanor.
Der intet hjerta
Förblifver kallt,
Der tro och kärlek
Omstråla allt.

Dit ut vi storma
Vår fria bana,
Vid tankens ljus att
Söka och spana.
Dit ut vi tåga
Vår fria färd
Sen Fosterlandet
Oss blef en verld.

Der låt oss tumla
Och strida, sjunga,
Och väcka hågen
Hos gamla, unga,
Att sjelfva lägga
Vid rodret hand,
Att herrligt höja
Vårt Fosterland.

Den stora striden
Är nya verlden,
Dit tusen bröder
Nu gäller färden;
Den nya verld är
Så frisk och skön,
Och sjelfva striden
Den är vår lön!

Så herrlig stundar
Den nya tiden,
Församloms alla
Till helga striden
För ljus och sanning
För rätt och lag;
Hurra! det randas
En herrlig dag.

Nu framåt bröder
I trogna leder,
Der hemma folket
För seger beder!
Vi strida fria
Vid tankens bloss
Och Fosterlandet
Välsignar oss! —

Louise de la Valliere.

INTRODUKTION.

Förlåten vill jag vika undan nu,
Som höljer minnets stora bildersamling
Och fram i dagen ställa denna bild,
Ej af en hjeltes stora bragders skimmer,
Ej af ett folks, som blöder i sin strid,
Ej af en ytlig och förfallen tid.

Jag sjunger här vid lyrans veksta ton
En ljuflig qvinnas halftförgättna öde,
En fallen engels milda klara drag,
En kärleksscen uppå historiens tafla,
En scen väl ringa, men så ljuf ändå,
Att den har lockat mig att toner slå.

Dig, o Louise, arma la Valliere,
Dig egnas efter sekler detta qvåde;
Det blifvit danadt i en yngligs bröst,
Hvars varma känsla af ditt öde sårats,
Hvars öga, då förbi din bild det går,
Dig gerna egnar denna hyllningstår.

Jag bindes ej af fördom och förtal,
Jag tror på känslans underbara magter
Jag tror att Kungens hjerta lika slår

Med undersåtens då det slår i kärlek;
Jag mera tror på känslans tysta ed
Ån uppå sekelgammal, åldrad sed.

Kom fram ur dunklet af din djupa ro,
Kom fram i dagen att vi dig må älska,
Kom fram i ljuset, du är värdig nog
Att stå i bredd med världens skönsta minnen;
Du var en stjärna på en nattsvart grund.
Du var en fågel i en höstlig lund.

Du var en känslans värdiga symbol
Uppå en tid då känslan blef förnedrad;
Hvi blef du icke älskad, sköna brud,
Hvi blef du ty besjungen högt och prisad?
Du var ej stor — men du var god och jag
Jag älskar varmt ditt väsens veka drag.

TILL TIDENS TÄRNOR.

Till eder, unga tärnor,
Jag ställer denna sång,
I skolen alla fatta
Dess veka varma gång.

Det är en vacker saga
Om solens hjertanskär,
Det är en sorglig saga,
Den lyder just så här:

På ängen stod en lilja
I våren af sin tid,
Den späda blommans hjerta
Det doftade af frid.

Dess knopp var änna sluten,
Allt lika barnets själ,
Så ilade minuten
I lek och löje väl.

Men liljans hjerta väcktes
Också till lif — dess knopp
Sig öppnade och ögat
Såg emot dagen opp.

Der mötte liljan solens,
Den store kungens, bild,
Vår lilja var så liten
Och solen stor och mild.

Nu uti liljans hjerta
Ljuft vaknade en dröm,
Der vaknade en kärlek
Så ren och sann och öm.

Och solen såg den kärlek
Som liljehjertat bar
Och sände ur det höga
Ett ljufligt kärlekssvar.

Det kände ljuft vår lilja
Och gret en glädjetår
Och doftade och lefde
Så länge det var vår.

Sen vissnade den lilla,
Hon vissnade och dog,

Och anden friad vorden
Till ljusa rymder drog.

Men liljorne i nejden,
Der vida rundt omkring,
Som af sin systems känsla
Förstodo ingenting.

De skälfde utaf afund
Då hon var glad och säll
Och logo skadelystne
Vid lyckans kulna qväll.

De logo åt den arma
Och smädade dess namn;
Så kom det vackra namnet
Vanställdt i minnets famn.

Men, i nutidens liljor,
I kännen henne väl,
I älsken hennes minne
Och hennes veka själ.

I hafven säkert alla
Den blyga liljan kär
Dess namn är veckt och vackert
Louise la Valliere.

CHOK.

Uppstig en fenix lik och le
Uti din rensta glans
Du undanskymda nattviol
Uti historiens krans.

Ej smädas af ett ytligt folk
Dett vackra minne mer,
Se verlden, som har gått framåt,
Åt hvarje fördom ler.

Det sanna är det rätta nu
Och du var god och sann,
Der i ditt hjerta varmt och högt
En helig låga brann.

Ej svärtar afvundsjukt förtal
Ditt ryktes klara dag,
Du var en qvinna öm och sann,
Ljuft älskande och svag.

Din smärtas brand har helgat dig
Och dina tårars ström,
Nu har du uti himlens sal
Förverkligat din dröm.

Du föll af kärlek, det är just
Det sköna i din lott —
Det har en vaknad mensklighet
Försonande förstätt.

Rosa.

I.

Min Rosa, du är ingen ros,
Du är en lilja fager,
Din kind är fin och skär men blek
Och matt ditt ögas dager.

Hvarför är du ej någon ros
I dina bästa dagar?
Hvad är det för en dyster magt
Som hjertats frid förjagar?

Stor skada är det vist om dig,
Stor skada om ditt hjerta,
Som vekt och öppet, lent och godt,
Skall hlekna bort i smärta.

Lägg af din sorg, du får ej dö,
Du måste le och leka,
Ditt öga får ej blifva matt
Och dina kinder bleka.

Kom ut igen i livvets dans,
Der tusen fröjder stråla,
Der skola för ditt skygga hopp
Sig nya fröjder måla.

II.

I känslans morgonstund engång
Då hjertats blommor glödde
En okänd, oforsonad magt
Mitt bästa lif förödde.

Jag föll och sveks — och lefver nu
En djupt föraktad qvinna,
Och fins i hjertat något hopp
Skall det väl ock förbrinna.

Och när den tiden stundar, när
Jag intet hopp mer äger
Och ingen fordran — vill jag tyst
Uppsöka fridens läger.

Och bädda der en bädd åt mig
På ånger och på smärta,
Och somna bort och blifva död,
Jag och mitt arma hjerta.

Gå fremling, gå, din röst är ljuf,
Dess ton min själ hedårar
Som qvickna vill och tro igen
På nya, falska vårar.

Gå — låt mig lida som jag led,
Jag är en fallen qvinna;
Mitt lif skall spårlöst, frugtlöst, matt
I dödens arm försvinna.

III.

O flicka, flicka kom med mig,
Jag vill ditt hjerta rädda,
Jag vill på samvetsfridens bädd

Ditt veka väsen bädda.

Jag vill för verlden, som var ful
Och trång, och snärjd i lagar,
Uppställa käckt en dyster bild
Af dina sorgedagar.

Och verlden skall med blygsel se
Att den har kränkt ditt hjerta
Då skoningslöst den lemnat dig
Åt denna toma smärta.

Åt denna ångerkänslans brand,
Som öder dina vårar,
Åt dessa nätter utaf qval
Och dessa bittra tårar.

Du är en qvinna ren och skär,
Så skär som hvilken annan,
Du bär ju blygselns vackra glans
Uppå den bleka pannan.

Och knoppas dina kinder blott
Igen i rosor röda
Då skall det rensta oskuldsken
I dessa rosor glöda.

Kom, kom, hvart löje vakne opp
Igen på rosenmunnen,
Och du skall se att ingen fröjd
Än är för dig försvunnen.

Att lika rätt du äger än
Till dans på lifvets bana
Och att du lugn kan följa med
Vid dina systrars fana.

Än kan uti ditt hjertas våg
Mång' ynglings dröm sig spegla,
Än kan på hvita vingar du
I lifvets rymder segla.

Kom ut, kom ut, en kyss åt mig
För det jag gladt dig väckte!
Det var en dröm, en dyster dröm,
Som några stunder räckte.

Se nu är morgon, nu är ljus
Och menskligheten andas,
Fördomar falla, lagar bryts
Och lyckans dagar randas.

Kom ut, kom ut i morgonen
Att njuta af dess vårar,
Att le med mig så glädtigt åt
Forntidens skygga dårar.

Vi vilja dansa, dansa med
I våra glada leder,
I famnen af en vaknad tid
Och friska, lätta seder.

Winterrosor.

Gladt smällde han med tömmen

Det bar så friskt utaf,
Det var en vacker fåle,
Det var ett ledigt traf!
Och solen sken på himlen blå
Och hvita snön, den glänste så;
Det var en vintermorgon,
Rätt frisk och kall också.

Och svept i pels och boa,
I muff och flor och hatt,
En liten vacker flicka
Tätt vid hans sida satt;
Den friska kölden nöp i kind,
Det var en näsvis vintervind
Och lilla Anna gömde
Sig djupt i pelsen in.

Men hvad vår vän, som körde,
Så helt förstulet sett,
Det har han mig berättat
Och det var ganska nätt,
Han såg väl litet blott men nog
Att högt hans unga hjerta slog,
Han lät sin fåle springa,
Satt helt förnöjd och log.

Han såg inunder sløjans
Och boans dunkla rand
En vår i all sin friskhet,
Ett helt förlofvadt land.
Han såg två röda rosor le
På Annas fina anlete,
Hej friska vinterrosor,
Och vackra voro de!

Sirenerna.

Ur hjertats leende blommor
Uppstege Sirener små,
Med läppar af vällust röda
Och ögon af mildhet blå,
De slöto en ring omkring mig
De logo och lekte vackert
Och sjöngo sin visa så:

Det kalla oeh bittra lifvet
Lägg det åsido och glöm
Och flykta i våra armar,
Att njuta vår vård så öm;
Låt oss dina taflor måla
Då skola de vackert stråla
Och vagga dig mildt i dröm.

Hvar smärta, som sårar känslan,
Omflora vi ljuft och godt,
Vi vagga din kränkta ande
I vågor af vällust blott.
Vi bygga en verld inom dig,
En verld med dofter och stjernor,
Försonande så din lott.

Och fins ingen smärta mera
Att vaggas i ro och blund,
Då lyfta vi skära slöjan

Från hjertats verld for en stund,
Och lifvets kyliga vindar
De hvina bland hjertats blommor
Och rispa dess ömma grund.

Tills åter vi fälla slöjan
Och läka de nya sår,
Och trolla igen i hjertat
Dess doftande, veka vår;
Och kyssas, och smekas derinne
I vällust med hopp och minne
Och jemna hvar smärtas spår.

Så skola vi roligt leka
Med dig i joller och dröm,
Och vagga dig sakta öfver
Det kyliga lifvets ström.
Hvars smärta skall förstummas,
Hvar bitter känsla förljummas
Och du blifva vek och öm.

Så sjöngo de blida, späda,
Den sången lockade så,
De läppar lofvade mycket
Och ögonen logo blå.
Men jag, jag ryste för sången,
Som ville fjettra min ande
Och flägtade bort de små.

Och stormen bröt i mitt hjerta
Och öppnade fritt dess djup;
Hurra! så seglena svällde
På tankens ilande slup,
Mitt hjerta blef friskt och luftigt,
Och vågorna logo klara
I känslans innersta djup.

Då hade jag mod att sjunga
Min ton uti världens chor,
Då kände jag stolt att lifvet
I viljan att lefva bor;
Stolt skötte jag sjelf mitt roder
Och kallade menskan broder
Och verlden var vid och stor.

Men blommornes små sirener
I kalkarne logo än,
Hvar gång jag kom ifrån striden
De helsade mig som vän;
Då var det ljufligt att hvila
I skötet af dessa blommor
Och minnas på striden än.

Sommarsaga.

WERNER, vid rodret.

Vindarne domna,
Vågorne somna,
Vagga ju knappt vår båt;
Tyst öfver vatten,
Ljusa i natten,
Bana vi oss vår stråt.

Axel och Otto
Fattcn i åran,
Lustiga sjömans tag!
Skuggorne dansa
Hän öfver vågen,
Bättre är natt än dag.

I, Italine
Stella och Anna,
Höjen er röst till sång,
Väcken de vackra
Elfverna alla
Nu utur glömskans tvång,

ELFVOUNAS SÅNG.

Skola vi nalkas våga
Jordens lockande små?
Vackra äro de alla,
Icke som vi ändå.

Skulle de? låt oss titta
Fram öfver båtens rand,
Skulle de kanske räcka
Leende oss sin hand?

Skulle de varmt oss älska
Skulle de famna oss?
Ljuft det blefve att skalkas
Här under stjernors bloss.

AXEL:

Du vackraste af elfvor
Räck mig din hvita hand,
Jag ville luftigt dansa
Med dig kring haf och land.

Lent vill min arm jag linda
Omkring ditt smala lif,
Vill du ej gerna blifva
Mitt liljehvita vif?

Vill du ej gerna stiga
Ur vågens kalla famn,
Och komma till mitt hjerta
Och få ett menskonanm?

Ack nej, ack nej, dernere
Är idel ljus och glans,
Der trär du säll och lycklig
Med systrarne din dans.

Hvi fick jag ej ett öga
Som all din glans kan se,
Fast hjertat bäfvar stilla
Af evigt längtande.

ITALINE, STELLA och ANNA.

Ljuflig är tonernas
Smältande gång,
Sjungom i natten,
Sjungom vår sång.

Natten har bredt öfver

Jorden sitt dok,
Vi skola läsa
I stjernornes bok.

Himmelska verldars
Leende glans
Hvåfver kring jorden
Sin strålande krans.

Kännen i kransens
Glädtiga bud?
Stjernorne nicka,
Jorden är brud.

OTTO sjunger så:

Sjung ej om stjernor,
Rosiga flicka,
Sjung ej om elfvor,
Drömmande bror.

Hvar ser du stjernor
Leende nicka,
Hvar hör du elfvors
Glädtiga chor?

Jag ser ej stjernors
Tindrande ljusning,
Jag ser ej elfvors
Sprittande dans.
Jag ser ej verldar,
Fulla af tjusning,
Hvåfva för Jorden
En bröllopskrans!

Leende Minnen.

Väl reste jag från dig, min vän,
Långt bort det var ej roligt,
Det var mig i ditt grannskap så
Oändeligt förtroligt,
Hvar tanke, som jag tänkte der,
Fick ton och form och lif,
Och blickarne, som vexplades,
Hvad ljufligt tidsfördrif!

Farväl, jag sade, glöm ej mig,
Jag vill dig trogen minnas,
Det kan i vida verlden ej
En sådan flicka finnas,
Och bort jag gick med sorgsen håg:
Nu blir det sorg utaf,
Nu bädda hjertats blommor visst
Sig tynande en graf.

O fjerran nejd, min blommas bo,
Det fins dock andra länder!
O ljufva brud, som fjerran är,
En helsnlng dig jag sänder.
Sörj ej, att jag ej roligt har,
Jag trifs här väl ändå,
Här fins så mången ljuflig ros,

Men en står främst ändå.

Jag är ej sorgsen, nej minsann,
Som förr mitt hjerta leker,
Och mången vacker flicka skälmskt
Till löje mig beveker.
Och mången blick jag mött, min vän,
Som sade, Gud vet hvad,
Sörj ej, min brud, fast fjerran du,
Jag är ändå rätt glad.

Du är ej här — men hon är här,
Det skall jag sen förtälja,
Hon och så mången annan än,
Jag kan ju riktigt välja;
Och är ej hvar och en så öm
Och god som du, min brud,
Jag gör mitt bästa, att dem få
Dertill — det vete Gud!

Stig sakta, sakta.

Den som vill stiga in
Må stiga sakta sakta,
Ty mor och syster vakta
Och passa jemt på mig.

Hvi sofver ej din mor
Hvi sofver ej din syster,
Fast natten svart och dyster
Omhöljer hvarje stig?

Hvem är du då, som står
Orolig der och klappar,
Jag tålamodet tappar,
Säg fort hvem är du då?

Jag är en nattlig vind,
Som söker sig ett läger.
Och om ett nej du säger
Jag måste då förgås.

Jag har nog kyligt förr,
Jag älskar icke vinden,
Han tasslar mig om kinden
Om arm och hals och bröst.

Jag är ett stjernefall,
Jag såg ditt sköna öga,
Tomt blef mig då det höga
Och jag kom ned till dig.

Är du ett stjernefall,
Hvad gör jag med en stjerna —
Jag dig försakar gerna,
Jag sjelf har stjernor två.

Jag är en gosse blott,
Som beder här och trånar,
Om du min smärta hånar,
Jag dignar har och dör.

Tänk mammas vrede blott
Och hela stadens sqvaller,
Om utanför mitt galler

Engång du finnes död.

Nej kom min gosse, kom,
Stig sakta mycket sakta,
Ty mor och syster vakta
Och passa jemt på mig. —

Nu var som stjernan blid,
Men såsom vinden rolig,
Och som min vän förtrolig
Godnatt, min mor, godnatt!

Anna.

O den, som sute nu vid din barm
Och blefve hållen uti din arm,
Och finge höra ditt hjerta slå,
Och skåda djupt i de ögon blå,
Hur lycklig vore han ej ändå!

Tant sofde säkert nu vid sin sömn,
Förtrollad visst af en ungdomsdröm,
Vi skulle sitta i någon vrå
Af salen stilla, vi båda två
På samma stol, just som två barn små.

Förtroligt skulle jag säga dig
Hvad alldrig än du har hört af mig,
En sak hvaröfver du blefve röd
Och mig allt vidare tal förbjöd;
Men jag sku' le åt de kinders glöd.

Och bedja ömmare om igen
Till dess du gåfve mig allt min vän!
Men o! jag ryser så kallt det är,
Du sitter ensam med tanten der —
Och jag, jag dör utaf ledsnad här.

1852.

Irene.

O tyst, tyst som naturen lyddes
Då Orpheus sjöng och lyran klang,
Och för den allra första gången
En andeton i verlden sprang.

Jag vill ej i naturens rike
Din like söka, o jag vet,
Att i ditt anlet' idealet
Tryckt stempeln af sin evighet.

Se dessa kinder kunna blekna,
Se dessa ögon slockna matt,
Och vissna dessa rosenläppar,
Der förr en engels löje satt.

Och denna pannas klarhet skymmas

I lifvets och i tidens ve!
Men anden, som ditt anlet' tolkar,
Är öfver all förgängelse.

Ditt anlet' är en tankens spegel,
En spegel af fulländad art,
Der himlen och der lifvet mötas
I ändlös skönhet underbart.

Jag kan ej dina ögon prisa,
Om någon frågade om dem,
De äro som två sköna löften
Ifrån din andes himlahdm.

Jag kan ej dina kinder lofva,
Om någon sporde mig, ty se,
De äro som två rosendrömmar
I kärlekens begynnelse.

Jag kan din panna ej besjunga,
Om någon bad mig än så ömt,
Men är den som ett vaknadt snille,
Förr'n det i lifvets strid sig glömt.

Ånger.

Minns du ännu min första rodnad,
Det var för flere flere år,
Minns du ännu mitt glada löje,
En tolk utaf mitt väsens vår.

Vi stodo två vid blomsterstranden
Af fjerdens vackra spegelvåg,
Du tog mig darrande vid handen
Och djupt uti mitt öga såg.

Då steg ett doft från hjertats rosor
Uppå min kind och jag blef röd,
Och i mitt sänkta öga glänste
Den första kärleks ljufva glöd.

Hvad du var skön, hvad jag var tokig,
Jag trodde hvarje ord af dig,
Jag trodde allt, hvad dina läppar,
Tyst hviskando, förklarade mig.

Du talte då om hjertats längtan,
Om andens heliga behof,
Och väckte så min unga känsla.
Som i sin morgonslummer sof.

Du sade ack! att hela lifvet
För dig var öde utan mig,
Du sade tusen andra saker,
Som jag ej höra bordt af dig.

Så med de svärmiskt vackra orden
Och med din fria djerfva bön
Du väckte uti flickans hjerta
En bild en aning underskön.

Men ack! hvar finner nu jag svaret
Uppå min aning — du är fri,
Men jag, jag är en stackars toka.
Som trodde på ditt svärmeri.

Din värld är stor, dig vinkar äran,
Dig vinka tusen qvinnor, o!
Men min — min värld är ack så liten,
Är mina skygga drömmars bo.

O hvarför, hvarför har jag svarat
Uppå din blick och hvarför lett,
Och hvarför hvarför, har jag rodnat
Då du mig så förföriskt bett!

Det vida vida hättre varit
Om då jag skrattat lugnt åt dig,
I stället för att mig förråda, —
Då hado du ej rådt om mig.

Kom låt oss resa all världen kring.

Kom låt oss resa all världen kring,
Kom låt oss resa, vänninna,
Uti ditt sällskap den långa ring
Af dagar så lätt skall svinna.

Och när vår resa går raskt åstad,
Der fåglarne lik vi ila,
Och lemna bakom oss båd' land och stad,
Då få våra väsen hvila.

Då få vi hvila ett litet grand,
Då slippa vi alla tankar;
Sist komma vi så till ett gudaland,
Der kastar vår farkost ankar.

Der blommar en ö, mellan vågor gömd,
Der skola vi njuta stunder,
Dem hjertats fordran, så länge glömd,
Skall fylla med känslans under.

Vi njuta så gladt, vi njuta och le
De få de snabba minuter.
Det skulle en himmel med afvund se
Då jag dig i armarne sluter.

Vi mötas i blick, vi mötas i tår
Och ljuft vi förstå hvarandra:
Hvar jordisk fröjd i sig sjelf förgår,
Nu låtom oss åter vandra.

Vi resa med vågen, med vinden vi,
Vi resa så gladt och roligt,
Och ofta kanhända den ö förbi
Der nu vi lekt så förtroligt.

Blott nya syner och nya ting
Vår spejande blick kan finna,
Så resa vi roligt all världen kring,
Kom låt oss resa vänninna!

De Tre.

Det var här nyss en afton,
Jag såg dem alla tre,
De voro lika vackra

Och lika tjusande.

Hon var så varm så eldig,
Så full af löften, o!
Att såsom snö för solen
Svann hjertats lugna ro.

Hon var så hög så ädel,
Så skön och utan brist,
Att straxt mitt arma hjerta
Sitt drömda lugn har mist.

Och Hon — hon var som fordom
Min kärleks — sagas fe —
Se der den qvällens tärnor,
De lika vackra tre.

Den första var så eldig
Och så demoniskt varm,
Att jag fick lust att sjunka
I hennes mjuka arm.

Den andra så gudomlig,
Så skön och underbar,
Att jag fick lust att pröfva
Om hon en menska var.

Men Hon den tredje — lilla,
Min egen, hon var så,
Att jag på stunden glömde
De andra båda två.

Stjernefärden.

Vinter var det och i natten
Satt jag tyst på slädans kant,
Och derinne satt en flicka
För mitt hjerta välbekant.

Det var hon med sina ögon.
Ögon dem jag mången gång
Bland mitt hjertas första dikter
Egnat har en hyllningssång,

Nattens tusen vackra ögon
Sågo ned uppå vår verld,
Sågo ned i våra ögon
Och de logo åt vår färd.

Italines öga mötte
Just min stjernas milda blick,
Och jag tyckte att i natten
Vexlades en stilla nick.

Frågande jag mina blickar
Fäste uppå stjernan der;
Säg mig allt du som förtrogen
Med min flickas hjerta är.

Säg mig allt, säg hvad hon tänker,
Säg mig tänker hon som jag?
Tolka mig dess vackra hjerta,
Hulda stjerna, drag för drag.

Men min stjernas blick som fordom,

Lika vacker, lika kall,
Mötte mig — af detta öga
Fås ej svar i något fall.

Och jag vände mig åt sidan,
Såg i hennes öga, såg
På dess vackra spegelyta
Tusen sköna tankars tåg.

Såg och sökte att förklara
Deras mening, men minsann —
Qvinno eller himlaögon
Alla likna de hvarann.

Hennes blick rar ock som fordom
Lika vacker, lika kall,
Ack! också af detta öga
Fås ej svar i detta fall.

Timmar gingo som minuter,
Och vår fåle sprang så gladt,
Vägen led, vi voro hemma,
Färden slutad var, godnatt!

Qvinnan.

När middagssolen bränner hetast
Och vandrarn tröttad fällt sin staf,
Och känner inom sig att menskan
Dock är materiens svaga slaf;
Fins då en källa ej att läska
Den trötte så förgås han der;
Det likaså i menskolifvet
Med menskovandrarena är.

Högt strålar målet der — det sanna —
Och mannen ger sig raskt åstad,
Han börjar stolt den sköna färden
Och själen vidgas fri och glad.
Men lifvets middagshetta stiger
Och mattar hvarje vandrarns led,
Och af de tusende bekymren
Den stolte mannen böjdes ned;

Om ej en källa fanns, hvars bölja,
Ger lif åt vandraren igen,
Om ej källa fanns, hvars öga
En spegel är af himmelen.
Han ser deri, han skådar målet
Liksom i dröm ren vinka sig,
Och stärkt utaf den sköna synen
Han sträfvar modig fram sin stig.

Vill du den källans namn förnimma,
Den källan uppå lifvets tåg,
Som gömmer underbara krafter
Uti sin lilla spegelvåg?
Som du den föddes för att lefva
För hvad i lifvet helgast är,
Men ej som du en samtids hyllning
Hon för sin verksamhet begär.

Är strömmen du som går sin bana
Utöfver lifvets fält i språng,

Är du den forss som brusar väldig
När bädden för din kraft blir trång;
Så är den ljufva enkla qvinnan
Den tysta källan der din våg
Fick lust och mod och kraft att börja
Sitt långa mödosamma tåg.

Men hon är blyg, för blyg att träda
Sjelf uti lifvets led, för god,
Och dock, hvem anar hennes krafter
Och hennes tysta hjeltemod,
Hvem känner qvinnans verk i lifvet,
Hon blott din kärlek blygt begär,
En annan lön hon gladt försakar
För allt hvad hon får lida här.

Uti den qvinnas öppna hjerta,
Som älskar dig — lägg ned ditt ve,
Hon bär också ditt kors i lifvet
Och kan dock alltid ljufligt le.
När efter slutad strid i lifvet
Du träder åter till din hård,
Då är det hon som huldrikt öppnar
För dig en bättre inre verld.

Då är det hon som täljer sagor
Om tro och lycka, frid och hopp,
Och kommer så ditt dunkla öga
Att trofast se mot himlen opp.
Hvad hennes hjerta i sig sluter
Af tvifvel, sorg och bitterhet,
Det anar alldrig mannens öga;
Blott Gud i himmelen det vet.

Och dock i lifvet huru sällan
Belönas detta hjeltemod,
Att bära alla dessa sorger
Och dock förblifva öm och god!
O lemnad åt sig sjelf är qvinnan,
Sin lön hon bär inom sig blott,
Då mannen i det yttre lifvet
Likväl kan vinna ärans lott.

Ja! hel för qvinnan, af de sidor,
Dem Gud gaf menniskan engång,
Är mannen visst den yttre sidan
Och lyder mer det yttres tvång;
Men qvinnan är den inre sidan,
Så tyst och anspråkslös och gömd,
I mannens många bittra strider
Ack ofta nog till glömska dömd.

Vid Agnes Död.

Det var så tyst, så tyst och natten
Svept slöjan öfver jordens dal,
Det var just då den rätta timmen
Att lindra någon menskas qual.

I rummet låg på bädden Agnes,
Hon låg den lilla sjuk och svag,
Men än sågs lifvets lampa flämta
I hennes sköna barnadrag.

Då stego fram ur nattens sköte
Till bädden Herrans englar små.
Allt sköna barn som tidigt lemnat
Vår jord för att till himlen gå.

De skredo fram till Agnes läger,
De bredde sina armar ut,
De logo så oändligt himmelskt
Och sporde bedjande till slut:

Vill du ej lemna, goda syster,
Din sjukdoms plågorika bädd,
Vill du ej följa oss till himlen,
Der ren din kammare är redd.

O kom, kom bort, vi leka vackert
Der ofvan skyarne med dig,
Det äro vi som under lekar
Strö blommor uppå menskans stig.

Och främst vi välja dem, som engång
Vi nämnt föräldrar här — o se
Vårt löje der i himlens salar
Det bringar dem välsignelse.

O kom, kom Agnes du skall engång
När lilla syster vuxit opp,
Bli engeln som med dygdens nyckel
Dess barnahjerta sluter opp.

Du skall bli den hvars engla — renhet
Gör henne till sin spegel, kom,
Så skall engång i modersällhet.
Din moders smärta bytas om.

Då sågs uppå de bleka dragen
Ett löje vakna, o så matt,
Och Agnes slöt sitt vackra öga,
Och hjertat hviskade godnatt!

Så tog det slut för dig, hur' mycket
Af lifvet ägde du dock kvar!
Hur många rosor än att plocka
I ungmöns sköna rosendar.

Så tog det slut ditt väsens blomma,
Som knappast bildat sig till knopp,
Den bräcktes tidigt och din ande
Gick leende till himlen opp.

Fantasie på Agnes Graf.

Hvad du var liten då vi skildes,
Du knappast sett din tredje vår,
Men sen du nu en engel vorden,
Min djupa suck du visst förstår.

Hvad det var skönt, att så vi skiljd
Hvad det var skönt att så du gick,
Än hade du ej hunnit sänka
I lifvets vilda strid din blick.

Än hade du ej någon kunskap
Om menskohjertats bittra qual,
Blott glada löjen mött ditt öga

Den stund du dröjde i vår dal.

Vår djupa dal! Hel dina sagor
I himlen om vårt slägte här,
Jag anar deras milda ljufhet —
Och har berätterskan så kär.

Visst täljer du för himlens herre
Att allt var godt då bort du gick,
Och lockar så utur hans öga
En mildt förnöjsam gudablick.

Du säger visst att mellan bröder
På jorden idel kärlek bor,
Du säger visst att hvarje menska
Den vackra himla-sagan tror.

Du såg ju ofta menskor vandra
I kyrkan — såg dem stilla be,
Du såg ju ej i deras hjertan,
Så djupt förmådde du ej se.

Du såg dem böja knä och höja
Sin blick till himlen, du förstod
Väl då att deras vackra andakt
Var djup och verklig sann och god.

Tälj allt det der deroppe, Agnes,
För ljusa englarne och be
Att lika dig i menskans hjerta
De aldrig djupare må se.

En Saga.

Af tusen stora jätteplaner jagad
Min farkost redde jag och lade ut
På lifvets haf af alla lifvets stunder
Var detta dock den skönaste minut.

Stolt som en konung älskad af sitt folk,
Stark som en yngling den ej lifvet kände,
Stod jag i stäfven af min julle, gladt
Jag ett farväl ännu åt hemmet sände.

Ej hemmet, ej dess lilla krets det var
Der sig en krans min styrka skulle vinna,
Nej längre dref det mig — dit fjerran bort
Der lifvets strider allrahetast brinna.

Det skulle randas snart en annan dag
Så stod uppå min viljas svärd det skrifvit,
Jag arma tok! jag kände ej mig sjelf
Och ännu vida vida mindre lifvet.

Jag kände ej den lömska magt som går
Tyst ljudlös öfver menskohjertats bygder,
Och liksom mejarns lia blomman slår
Bortsopar alla ynglingshjertats dygder.

Jag kände ej den magt som heter lif
Och den vi alla alla blindvis hylla,
Emot hvars gunst vi sälja hjertats glöd,
Att vårt förstånd med lumpen klokhets fylla.

Jag kände icke denna dystra magt,

En yngling tändes jag af tidens frågor,
Och hänförd slog mitt unga hjertas eld
Med i den stora menskoandens lågor.

Det var en eld, det var som skulle nu
Just nu ur flamman menskoslägtet stiga
I en föryngrad och förädlad form,
Att sig med ljusets helga förste viga.

Der brann min själ — men i den lilla vrå
Af verlden dit mitt öde ställt min boning,
Der drömdes än ej om att genom eld
Och brand och brus nå frihet och försoning.

Så stod allena med min låga jag
Och ensam som jag stod den mig förtärde.
Tills efter månget år och mången suck
Mig lifvets dämon andra seder lärde.

Brinn icke, hviskade han lömskt till mig,
Brinn icke fåfång — låt ej dessa lågor
Förtära all din frid — lyd mina bud,
Lär dig förakta mensklighetens frågor.

Kom till mitt stånd, du som de andra der
Och handla dig af mig en rolig lefnad,
En lefnad full af lugn — ett fredligt bo,
En maka och med mera till din trefnad.

Blif som de andra klok — och jag blef klok
Och sålde mina drömmar bort för pengar,
Nu som de andra kan jag räkna mig
Till en af lifvets triviala drängar.

Men jag föraktar denna usla frid
Köpt med ett offer dyrare än lifvet,
Ty hvarför blef väl detta korta lif
Åt andens, tankens, ljusets söner gifvet.

Om ej att skönt sig tända och gå opp
Uti din stora helga himla flamman,
Som öfver mensklighetens i äckta verld
Slår sina lågors andevingar samman.

Jag tror på Dig.

Naturen älskar himlahvalfvet,
Som bredt kring den sin blåa pell,
Och stjernan älskas tyst och heligt
Af nattvioln i sommarqväll.
Så älskar jag min himmel äfven
Och stjernan som du skänkte mig,
Och jag bekänner gladt för verlden
Jag älskar dig.

Min himmel är just sjelfva lifvet,
Jag lefver gerna ty jag vet,
Att sanning finns i lifvets skönhet
Och skönhet i dess verklighet.
Min himmel gaf mig ock en fana
Att troget följa som en mann;
Jag älskar därför högst i lifvet:
Mitt fosterland.

Och fosterlandet gaf mig halvör

Att flätas i min lefnads länk,
Så fick jag på min lott i tiden
Den helga sångens sköna skänk.

I sina skogar, sjöar, dalar
Bjöd det mig läsa och bli klok
Och kärleken till fosterlandet
Det blef min bok.

Den andra gåfvan fosterjorden
Förlänat mig är skön också,
Det är en rosig Suomi-flicka
Med trofast själ och ögon blå.
Det var en skänk, en skänk så ljuflig,
Så ovärderelig för mig;
Jag älskar fosterlandets gåfva:
Jag älskar dig.

Och därför, flicka, om i tiden
Min sång höjs klar och ren och sann,
Så tackar jag i första rummet
Derför mitt vackra fosterland.
Men sen, sen stämmer jag min lyra
Till pris och lof, min brud, för dig,
Och sjunger högt min unga glädje:
Hon älskar mig.

Hon älskar mig, se hennes öga
Det glänser mildt emot min blick,
Och vid dess underbara skimmer
Mitt väsens tvifvel ljuft förgick.
Du älskar mig, så nattviolen
Mot stjernan ler, du älskar mig,
Och därför andas jag och iefver
Och tror på dig.

Du är min stjärna du i lifvet,
En stjärna på min himmel blå,
Och mötas våra tysta blickar
Sig våra själar ljuft förstå.
Må stormen komma kallt och hopa
Sin vinters skyar framför mig,
Jag ser din nick igenom molnet
Och tror på dig.

Må lifvets stormar kalla brusa
Och hårda hjertats gull till stål,
Må alla mina ungdomsdrömmar
Förbrinna uppå smärtans bål;
Tre ting ändock ej skola svinna,
Mitt fosterland det tillhör mig,
Och hvad det gaf: min sång och kraften
Att tro på dig.

Molnet.

Molnets sång nu sjunger jag,
Molnets visa på din bana,
Molnet, hvilkens skära duk
Är den vackra luftens fana.

Luften är en mächtig fee
Herrsakar rundt om hela jorden
Molnet för sin vackra färg

Är dess sköna fana vorden.

Men dess saga klingar så,
Denna sorgligt milda saga,
Hört har jag den mången gång
Då de ömma molnen klaga.

Då de klaga ack sa ljuft,
Klaga i de skönsta tårar.
Tårar hvilkens goda magt,
Vederqvicker jordens vårar:

Skön är jorden under oss,
Skön är himlens blåa låga,
Ljuf är rymden der vår gång
Melankoliskt fram vi tåga.

Hvem förstår vår tysta sorg,
Ack på jordens torfva ingen,
Glömde vi vår bana gå
I den stora väsenringen.

Moln och skyar, drömmar blott
Äro vi af hafvets tärnor,
Ljusa bref från hafvets fee
Till den blåa himlens stjernor.

Moln och skyar! så benämns
Ynglingens bålstora drömmar,
Moln och skyar! lika dem,
Svinna dessa stolta drömmar.

Moln och skyar alltid blott
Såsom tomhets bilder gälla,
Men vårt väsen är dock skönt,
Är naturens tårekälla.

Moln och skyar! menskans bröst,
Spegelbilden af naturen,
Döljer mången mången sky,
Under sorg och smärta buren.

Menskans bröst är himlen likt,
På dess blåa himlabåga,
Öfver klara stjernors glans
Ofta moln och skyar tåga.

Hvita Moln.

Himlen är så blå, så blå,
Som en vaknad Engels öga,
Ljusa hvila moln ändå
Störa denna skönhet föga,
Derför tåga de sin färd
Öfver himlens blåa verld.

Underbart för den som ser
Skiftas alltets kärlekslotter,
Luftens son den ystra fläkt
Älskar molnet hafvets dotter,
Hvita molnet, skyn så skär,
Som han genom rymden bär.

Och han smyger sig så lätt
Till dess barm, den hvita skära:

Vill du af din kunskap mig
Ej en vacker saga lära,
Ut jag flöge, sjönge den
För min gosse, för min vän.

Ljuft i solens stråle då
Glänser molnet och för flägten
Öppnar, leende och mild,
Lättomgjutna skära drägten,
Famnar vännen: skådar du
Mina sagobilder nu?

Ack jag ser: ett oskuldsbref
Är du från en flickas hjerta
Är det första som hon skref
Till sin vän om lifvets smärta.
O hvad du är ljus ändå!
Skrifver hon väl allid så?

Icke alltid döljer jag
Inom mig så milda tårar,
Dessa komma ur ett bröst
Fullt af ungdomsfriska vårar,
Denna tärnans första tår
Är blott dagg på hjertats vår.

Men ibland är jag ett bud
Från ett sviket hopplöst hjerta,
Från en glömd och sorgsen brud
O då är jag tung af smärta,
Dyster går jag då och grå
Ofver himlens ljusa blå.

Men den skälmska flägten vek
Lätt ur molnets famn och flyger
Bort i yster fröjd och glad
Till sin gosse budet smyger:
Alla dystra tvifvel glöm,
Hon har blifvit vek och öm.

Sänd med mig ett litet bud,
Jag vill ge det min vänninna
Skyn deroppe — så skall bäst
Budet till din flicka hinna;
Och om flägt och sky vill så
Skall du snart som brudgum stå.

Gråa Moln.

Af vindens vingar burna
De samlas vidtikring,
Tills snart af himlabågen
Är synligt ingenting,
Men allt som förr var himmelsblått
Är töcknigt nu och kallt och grått.

Från öster kom en molnsky
Så tårfylld och så tung.
Det var en dyster saga
— — — — —

Sin sorg den uppå himlen skref
Så att på jorden töcknigt blef.

Från söder kom en annan,

En sky af egen art:
Min slutna tårekälla
Med magt jag öppnar snart,
Och gråter öfver land och haf
Min sorg uppå historiens graf.

Från vester kom en tredje:
Min saga är ej lång,
Den vida vestra världen
Den blev mig dock för trång,
Med allt sitt nyhetsmakeri
Blef lifvet der ett raljeri.

Från nord kom sist en fjerde,
Den var visst tung och grå:
Godafton, mina vänner,
Nu är jag här också,
Från öster, vester, söder, nord
Vi samla moln omkring Vår jord.

Nu låt oss flitigt hväfvä
Åt jorden sorgedok,
Det passar väl sen menskan
Dernere blef en tok,
Som glömt sig sjelf och blifvit matt
Och molnen mörkna, det blir natt. —

Svarta Moln.

En molnfull dag det var
Och himlen var så mulen,
Och fast det sommar var
Var luften mörk och kulen;
Men bakom moln och sky
Gick solen, gömd för världen,
Männ' det var meningen
Att osedd sluta färden.

Och sömnig syntes soln
Och trött, men ur dess hjerta
Sprang fram en stråle, väckt
Af blygsel och af smärta:
Vår verld är himlens pell!
Ej molnenas, men svaga,
Om väldet läto vi
Af molnen oss bedraga.

Det lågar inom mig,
Jag hatar dessa skyar.
Af grått kan blifva svart
Och natt kan bli af skyar;
Af fel kan blifva brott,
Det är en välkänd lexä,
Och ur ett håglöst lif
Kan endast skam uppvexa.

Vi haft en töcknig dag
Men vi få ännu värre,
Vi känna ganska väl
Lifsnattens dystra herre;
Hans verk är icke häft,
Han plägar icke stanna,
Vår håg är feg och svag,
Men modig är hans panna.

Och det blir natt ännu
Förrn vi det minsta ana,
Då sofva vi så tyst,
Men hög står mörkrets fana.
De svarta svarta moln
Kring himlens pell utbredas;
Så skall vår ljusa jord
I mörkrets armar ledas.

O, tvi vår svaga kraft,
Hvad skygga vi för striden!
Men det är vår natur
Att mera älska friden.
Dock nej! så går det ej,
Så är ej världens mening,
I ljus — i mörker ej
Sker tingenas förening.

Friskt flägta opp vårt ljus,
Du världens klara fackla,
Vi stå ej svaga mer
Sömndruckna der och vackla,
Vi vaknat och vår kraft
Nu kampen käckt förnyar
Mot denna dystra dag
Och dessa mörka skyar.

Snart skymtar ren en fläck,
En liten uti natten,
Friskt nu men med modig
I stridens tömmar fatten;
Vi segra om vi slåss;
Vi segra om vi våga,
Och tända, våra bloss
Igen på himlens båga.

Så hörde jag engång
Emellan molnens skara
En herrlig sångarröst,
Hvem månde sångarn vara?
Min själ jag vingar gaf
Och flög emot det ljudet,
Då fann jag att från soln
Kom detta segerbudet.

Jo jo, deroppe der,
Der kämpas hårda strider,
Så lika dem som vi
Läst om i fordna tider;
Deroppe är ett lif
Fullt utaf tusen frågor,
Der brottas natt och sky
Med soln och solens lågor

Sagan om Jätten som blef Dvärg.

Trompetare blås opp till storm,
Blås opp en frisk fanfar,
Nu blir det annan lek utaf
Än uti tordna dar.

Trumpetarn fattar sin trumpet
Och blåste en ton så käck,
Att gubben och gumman föllo omkull

Af häpnad och af skräck.

Men gubben och gumman hade en son
En jätte så bål och stor,
Han vid trumpetarns djerfva ton
Med handen till svärdet for:

Farväl min mamma, farväl min far,
Nu går jag till strids — adjö!
Jag är en jätte och jag ville slåss,
Min klinga är icke slö.

Och ut gick sonen, en jätte stor,
Högt svängde sin arm han — hej!
I dvärgar små, hvem vågar sig hit,
Hvem vågar sig mäta med mig?

Och fram gick jätten och talte käckt,
Han talte så det förslog,
Och för att gifva åt ordet kraft
Han svärdet ur slidan drog.

Han gjorde ett uffall och gjorde två
Och spetsade luft och vind,
Och mod och stolthet strålade skönt
På jättens purprade kind.

Så gick han framåt med hurtigt mod
Och slogs som vi ofvan sagdt,
Och skygg vek luften och vinden skyggt
För jättens ljungande makt.

Han höjde en fana och ropade högt:
Jag dör för min fanas färg,
Kom hit om du vågar och strid med mig
Du mörkrets föraktliga dvärg.

Och vid han talte han svängde sitt svärd
Med ständigt vexande hast,
Så högg han med makt det i marken ned;
Der satt nu hans klinga fast.

Och rundt om honom, en gräslig chor,
Fräckt grinade dvärgarne nu:
Drag ut ditt svärd, du förfärliga man,
Ha! Ha! det förmår icke du.

Och högt ljud skrattet kring jätten, vildt
Han ryckte på klingan. Nej!
Ljud svaret, kryddadt af ilsket hån,
Förgäfves bemödar du dej.

Då sänkte vår jätte sin höga ton
Och sade beskedligt: förlåt,
Om fritt ni gifver mitt goda svärd,
Så vandra i frid er stråt.

Men allt ljud grinet i ugglechor,
Allt starkare, starkare blott,
Och jättens alla bemödanden
De hade ej något förmått.

Och svetten stod uppå pannan het
Och arbetet kostar på,
Och jätten krymper allt mer och mer,
Och hastigt och fort ändå.

Och blir allt mindre och mindre der,

Så liten till slut som en dvärg,
Och fanan sjunker utur hans hand
Och smutsar sin rena färg.

Och dvärgarne dansa med lust derpå
Vår lilljätte är musikanter,
Det heter i sanning på hvardagspråk
Att modigt stå på sin kant.

Och lilljätten lemnar violen och går
Sjelf lustig och hoppar i vals,
Och dansar med dvärgarnes kärngar i ring,
Och skäms ej och blygs icke alls.

Men viljen J veta hvem jätten är,
Som blifvit en dvärg så snart,
Så kasta en blick i vårt nya lif,
Och allt skall blifva er klart.

Det är väl ej en, och ej två, och ej tre,
Ej fyra och fem gudnås,
De blifva väl många, om, som det ser ut,
Våra söner på fäderna brås. —

Är det verkligen omöjligt.

Hvarför skulle du ej kunna
Älska mig igen,
Är det verkligen omöjligt
Är det så, min vän?

O då är jag mycket fattig,
Äger ingenting,
Intet, stackars gosse, eget
Uppå jordens ring.

Ty mitt hjerta har jag gifvit
Längesen åt dig,
Och naturen har ej unnat
Annat just åt mig.

Derför älska mig så äger
Jag din kärlek — då
Skola äter jordens kungar
Svårt att täfla få.

Det ringer i Öronen.

I.

Det händer sig i någon enslig stund
Då ingen yttre fläkt det lugn kan störa,
Som laggt sin stjernefrid på hjertats grund,
Att det helt plötsligt ringer för vårt öra,
En ringning oftast skarp, men stundom äfven
Melodiskt ljuf som vågens suck i säfven.

Förstår du detta ljud, dess enkla ton,
Hur verkar den uppå ditt tysta sinne?
Tror du att den, ett bud från himlens zon,
Vill väcka i ditt bröst ett himmelskt minne?
Nej närmre jorden sänk din andes vingar

När denna ringning i ditt öra klingar.

Din själ är lugn, du ryckt den ur det brus,
Som jemt omsvärmar dig i dagens hvimmel,
Och redan tänder fantasien sitt ljus
Och känslan öppnar mildt sin vackra himmel,
Och hjertat slår igen de fordna slagen
Från morgonstunderna af lefnadsdagen.

Då klingar det, då ringer det så klart
För dina öron och ditt hjerta svarar,
Och hvad ej tanken fattar — underbart
Din väckta känsla undrena förklarar,
De ljusa synerna, som glada milda,
Sig leende ikring din ande bilda.

Och åter sitter du så tyst och stum
Allena på ditt rum och allt är stilla,
Och ute hvälfver natten mörk och skum
Och jorden svartnar i dess dystra villa
Och längtar ängslig efter ljus och frälsning,
Då ringer det, förstår du denna helsning?

Ditt bröst är lätt, bekymrens hårda lott
Ej känner du på dina skuldror trycka,
Och just du säga skall: vårt lif är godt,
Och tacka himlen för din frid och lycka,
Då ringer det en sång uti ditt öra,
En sång hvars toner all din frid förstöra.

Förstår du denna ringnings tysta bud,
Förstår du väl de underbara ljuden?
Är det en helsning ifrån herren Gud,
Hvars tydning här blef menskorne förbjuden
Nej närmre jorden sänk din andes vingar
När denna ringning i ditt öra klingar.

II.

En saga känner jag — den låter så:
Guds englar sutto leende i salen,
Och sågo ned med sina ögon blå
Uppå den ännu tomma menskodalen,
Och der var tyst, ej något väsen rördes,
Och intet ljud från lilla jorden hördes.

Då sade englarne: låt oss ge ljud
Åt stjernan der, som vandrar fram så stilla
Och lof de fingo utaf herren Gud
Att väcka menniskan till lifvets villa.
Så föddes vi, så tändes vi till lifvet,
Af englars händer uti våra gifvet.

Men att ej ljudlöst genom allt det gå
Gafs hvar och en af oss en bjellras tunga,
Som, hur vi genom lifvet resa må,
Vår resemelodie den skulle sjunga;
Men denna bjellra är vårt menskohjerta
Och klingar ömsom uti fröjd och smärta.

Nu händer det i någon enslig stund,
Då vi oss helt åt tysta drömmar viga,
Att, från ett annat menskohjertas grund
Utflugna, toner till vårt öra stiga,
Då klingar det, då hörs en ringning stilla,
Som ökar eller skingrar drömmens villa.

Än klinga toner ack! så ljuft och gladt,
Visst helsningar ifrån ett lyckligt hjerta,
Och än, än låter det så sorgset, matt.
Visst suckar af en broders dystra smärta;
Men ofta, ofta — oss en rysning fattar,
Då jublar brottet eller tviflet skrattar.

Men hur den klingar sorgset eller gladt,
Den lilla hjellran, detta rika hjerta,
Så stannar hon engång och det blir natt,
Då tystnar glädje och då söfves smärta,
Och öfver alla mensklighetens tårar
Strö himlens englar sina löjens vårar.

En Ögonsaga.

Den bästa saga som jag vet
Är sagan om ett öga,
Ett öga klart och blått, minsann!
Som himlens hvalf, det höga,
Ett öga som är djupt och klart,
Och Gud vet huru underhart.

Jag är just icke den som lätt
Tror uppå allt som säges,
Uppå min tankes vigtskål allt
Med tviflets vigter väges;
Så trodde jag engång också
Ej uppå Gud i himlen blå.

Jag hade tyst min tro för mig
Om alla dessa tingen,
Att alla verldars upphofsman
Just speciell var ingen.
Det var min tro — men hur den svann
Jag här för er berätta kan.

Att blomman väckt af vårens kyss
Kan vakna opp och dofta,
Det läste i naturens bok
Jag full af glädje ofta,
Men trodde på mitt eget sätt
Att vår och blommor voro ett.

Att hösten uppå sommarns bön
Strör frukter öfver jorden,
Deröfver var för längesen
Jag undervisad vorden
Af ängars grön och åkrars gull
Och odlarns lada som var full.

För vinterns köld och stormens brus,
För norrskensflammans låga,
För alla vackra stjerneljus
På nattens himlabåga,
För allt det der med klarhet jag
Uppställt för mig en enkel lag.

Och jag var lugn derrid och glad
I alla lifvets stunder,
Och tänkte mig just ej vid allt
En högre makt inunder;
Jag trodde, att af egen märg
Naturen fick sin vackra färg.

Då hände det engång att jag
Fick se dig vackra flicka,
Och hur det var, kom jag för djupt
Att i ditt öga blicka,
Ditt öga som är djupt och klart,
Och Gud vet huru underhart.

Ditt öga och då tänkte jag
Hvarför må detta öga
Så underljufligt locka mig
Att skåda mot det höga,
Det höga blåa hvalfvet der,
Som utspändt öfver jorden är.

Och hur jag såg på himlen än,
Och än uppå den ljusning,
Som i ditt öga öppnats mig,
Betogs jag af en tjusning,
Som om min själ ljuft svepte sig;
Då hände detta under mig:

Ditt öga, huru tändes det?
Hvar fick det denna fägring,
Som underljufligt lockar mig
Lik någon själens hägring
Ifrån ett ännu bättre land
Än jordens blomsterklädda strand?

Jag tänkte hit, jag tänkte dit,
Jag sökte att förklara
Ditt ögas makt uppå min själ,
Den ljufva underbara,
Dock länge gick jag utan svar
Om hvad ditt ögas saga var.

Men nu likväl, jag känner den,
Dess toner mot mig strömma,
Var lugn min lilla gudavän,
Jag skall den ej förglömma;
Men evigt minnas båda två,
Din saga och dess källa blå.

Ditt öga är en himmel blå
Med en gudomlig mening,
Naturen fattar jag och dess
Storartade förening;
Jag ser den är en glädjeskrud
Åt alltets herre, himlens Gud.

Och efter du haft kraft att så
Mig öfvertyga flicka,
Så låt mig ofta, ofta få
Uti ditt öga blicka,
Och i ditt hjertas helgedom
Den sköna sagan läsa om.

En utflygt i Lifvet.

Lyran tog jag uti handen,
Sången på min lapp jag bar,
Så gick jag engång i lifvet,
Lifvet som min glädje var.

Kom emot mig tyst en sälle,

"Jag vill följa dig, han sad',
Jag vill lära dig att läsa
Sanningen på lifvets blad."

Nå välan så mycket bättre,
Kanske du är blifven klok,
Och med mera klarhet fattar
Skönheten i lifvets bok.

Och vi gingo, jag var munter,
Han var kall — men tiden gick,
Lifvets evigt nya former
Tjusade min unga blick.

Ned vi sågo uti lifvet,
Herrligt öfverallt, min själ
Vidgades af glad förhoppning
För mitt släktes framtidsväl.

Stolt sågs menskan, himlens ättling,
Gå sin ljusa bana fram,
Och hans andes blixtrar brötos
Trotsigt mot materiens dam.

Men de segrade — den råa
Kraften vek i denna strid,
O! hvad det är skönt att skåda
Ned uti en verksam tid.

Skåda ned från diktens himmel,
Stämma lyran opp till sång.
Och med känslans veka toner
Följa tankens segergång.

O! jag var så glad så lycklig
Och till vännen sade jag:
Sista länken af sin boja
Bryter menskan, det blir dag.

Och på snillets vingar burna
Stiga snart vi mer och mer,
Tills allfader oss till mötes
Himlens skönsta löje ler.

Men till svar ses vännens öga
Mörkna vildt vid detta tal:
Föga känner du om lifvet
Uti denna dystra dal.

Föga känner du om lifvet,
Föga om dig sjelf du vet,
Känner icke menskoslägtet
Och dess djupa hemlighet.

Ty ditt drömomgjutna öga
Ser blott lifvets blomstergård,
O! men ser ej — kall och dyster
Såsom jag, dess kyrkogård.

Menskolifvet är en öken,
Menskoslägtet är dess son,
Hvar oas af odlarns händer
Skapad är ju blott ett lån.

Hvarje andens steg på banan
Framåt — blomsterströr sin stig,
O men se tillbaka endast,
Öknen följer ständigt dig.

Hur du stretar, hur du bygger,
Hur du odlar, hur du sår,
Flygtigt svinna dina skördar
Som naturens glada vår.

Ett steg framåt, ett tillbaka,
Så är livvets stora lag;
Ofver Menskoandens öden
Vexla evigt natt och dag.

"Fega spöke, vik tillbaka,
Du är lögnens son, jag vet,
I mitt hjerta lefver sagan
Om min andes herrlighet.

"Fega spöke, vik tillbaka,
All din vishet är blott hån,
Fega spöke, vik tillbaka,
Du är lögnens usla son."

"Ja, jag är en son af lögnen
Och mitt tal är tviflarns hån,
Men just därför är jag äfven
Menskoandens egna son."

Och han vek, men än ljud svar
Kryddadt af hans ilskna skratt:
Fadda drömmare — jag viker,
Men du minnes mig, godnatt!

Eden.

O, jag vill dig trogen vara,
Trogen uti lust ock nöd,
Genom livvets alla skiften,
Och när du sänks ned i griften
Vill jag sjelf nedsjunka död.

Så hon svor, han trodde eden,
Gifte sig och redde bo,
Stackars tok! känt är ditt öde,
Förn du vandrat till de döde
Sviker dig din fasta tro.

Ett år gick som menskoåren
Pläga gå sin lugna färd,
Fredligt lefde de tillsamman
Och den helga hemfridsflamman
Lyste öfver deras verld.

Men när året gått och åter
Kommit, var förändrat allt,
Och i trots af sina eder
Följde de med tidens seder
Och förhållandet blef kallt.

"Du har svikit dina löften,
Du har blifvit kall mot mig!"
Bästa! du har fåfängt skrutit,
Dina eder har du brutit'
Och totalt förändrat dig.

"Jag, min herre, jag som fordom
Samma kärlek bär till er."
Oh jo jo — det lär jag känna,

Men förändringen är denna:
Du är icke vacker mer. —

Qvinnans bästa ed om trohet
Vore eternellens lott!
Annat mannen lätt förgäter,
Han sin lefnadslycka mäter
Efter ytans måttstock blott.

Marie.

i.

Jag vet en saga, sann och verklig,
Den har en enkel melodie,
Den bur ett namn, som klingar vackert,
Ett vanligt menskonamn: Marie.

Marie var ung, Marie var vacker,
Hon ägde ögon, hvilkas glans
De allraskönsta blommor äro
I mina minnens rika krans.

Jag mötte henne, djupt jag sänkte
Min blick i hennes veka själ;
Men ödets hårda lagar bjödo
Och stum jag nickade farväl.

Jag kom igen. Ren hade våren
Och sommarn flytt och hösten stod
Blek, vacklande och svag, i striden
Mot vinterns kalla öfvermod.

Hvar bor Marie? Hon bor allena
Uti ett tyst och vackert rum,
Men lemna för i qväll besöket,
Ty natten hvälfver mörk och skum.

O nej, kom visa mig blott vägen
Till hennes hem. — Nåväl, min vän,
Den blomma som ditt öga söker
Är bruten ren för himmelen.

Då, då steg om jag riktigt minnes
En tår uti mitt ögas vrå,
Men öfver hjertats stilla verldar
Gick hviskande en saga så:

II.

Gud satt deroppe uti himlen
Uppå sin thron och englarne
Hemburo honom sina offer
Ifrån de tusen verldarne.

Då steg till sist den yngsta engeln,
Ljuslockig, fram till Herrans thron:
Jag bringar dig ett ljufligt offer
Från alltets lägsta region.

Och engeln räckte fram en blomma,
En ros så skär i mjellhvit hand:
Den har jag sett och stilla plockat
På lilla jordens vackra strand.

Men Gud tog blomman — ned i kalken
Bröt lifvet vid hans blick och fri
Hon fällde skruden och en engel
Stod salig der — det var Marie.

III.

Så öfver hjertats tysta verldar
Gick sagan hur den väna dog,
Men hon satt sjelf deroppe redan
Och ned uti mitt hjerta log.

Oja, jag känner detta löje,
Jag känner det så väl, så väl,
Det slår så himmelska accorder
På strängarne utaf min själ.

Det slår accorder höga rena,
O! den som ägde magt ändå,
Att obemängda dessa toner
För jordens söner sjunga få.

Men själens strängaspel beständigt
Förstöres sen dess harmonie,
När ljuden af det yttre lifvet
Sig blanda i dess melodie.

Domen.

Den store Domarn sitter nu till doms,
Han dömmar dem som felat, dem som lidit,
Han dömmar uslingen, som glömt sitt folk,
Han dömmar hjälten, som förgäfves stridit.
Han dömmar alla, stora eller små,
Och vid han dömmar ler han mildt ändå.
Ty hur man dem må skilja eller kalla
Vid skiljda namn, de äro menskor alla.

På jorden ljuger man, man ljuger käckt,
Ty mensklig klokhets är ju lögnens moder,
Man ljuger sig till dygd — men vid den dom
Som fälls i himlen — hejda dig min broder!
Ljug icke der — det båtar ej ändå,
Din lön skall du som alla andra få;
Dig gagnar lögnen ack! deroppe föga,
Ty genom hvarje veck ser domarns öga.

Der träder fram till Domarbordet blek
En usling med sin korta lefnads saga:
Mitt hela lif var blott en följd af svek;
Guds englar gråta för den fallna svaga,
Men domarn ler: din enkla dom är så,
Gå i min vackra ljusa himmel gå,
Allt hvad du handlat, känt och tänkt i lifvet
Står klart och tydligt på din panna skrifvet.

Till domarn träder nu en annan fram,
Han skälvande sig till sin bikt bereder:
Jag ägde makt dernere, jag var stor,
Men alldrig stod jag i de godas leder.
Och åter ler den höge Domarn: gå,
Som du har sått så skall du skörda få,

Uti min sal skall du diu mantel sakna,
Ty der, der äro alla hjertan nakna.

Nu träder fram en man, fri är hans blick:
Jag lefvat, jag, såsom en menska, herre,
Just ej så dygdigt som jag kunnat, men
Bra många dock det gjort än vida värre.
Min lust var nöjet, då jag menska var
Lättsinnets fana jag i lifvet bar,
Jag kysst hvar njutning — jag har tömt pokalen
I trotsig väntan uppå framtidssvalen.

Och åter kom en ann, han var så tyst,
Hans röst var matt: jag böjde mig för lagen
Och njöt så litet som blott möjligt var
Dernere af den korta lefnadsdagen;
Det hoppas jag i himlen få igen.
Gå in, log domarn, dygderike vän,
Och in gick mannen Himlen honom starke,
På pannan bar han hyckleriets märke.

Sist kom en man: jag stridt for rätt och sannt,
Men icke skuldfritt är ändå mitt sinne,
Från jordens torfva för jag hit med mig
Nog månget dystert — äkta menskligt minne.
Min sak var en, jag var en annan, jag,
Men lugn jag blickade mot domens dag,
Om vi der nere alldrig skulle falla
Så vore vi ju ljusa englar alla.

Men uti himlens sal der mötas de,
Som stigit opp, dit opp från jordens stränder
På hvarje kind mer eller mindre sig
En blygselns dunkla rodnad hastigt tänder;
Ty nu står hjertat naket, alla se
Hvad ägarn förr höll under täckelse,
Allt annorlunda är än man sig tänkte
Då tro man än åt ytans skimmer skänkte.

Hvem blyges mest? månn' det är han som ren
Härnere fritt bekände hvad han brutit,
Månn' det är hycklarn som för jordens folk
Med kufvade begär och dygder skrutit?
Väl är det han, som blyges mest ändå
För hvilken svårast är att naken gå,
För hvilken nu den klara himladagen
Lyft dok och slöja ifrån själsbehagen.

Den finska Ynglingen.

Preludium.

Vida Saimens böljor blå
Leende mot stranden vandra,
O hur' ljuf är denna strand,
Blommor, vågor om hvarandra.

Hör förgätmigej så blå,
Der en böljas glada glitter,
Lif och friskhet ur hvar veck
Af naturens klädning spritter.

Furuskog på gråa fjäll
Skyahögt vid stranden stiger;

Men en nordisk sommarkväll
Allt till frid och trefnad viger.

Sveper allt uti sin färg,
Blandad utaf fröjd och smärta,
Hälften togs af vesterns gull,
Andra hälften ur vårt hjerta.

Målad så i hjertats färg,
Kärleksfärg, ler för vårt öga
Denna herrliga natur
Som en hägring af det höga.

Dessa blommor, denna våg,
Dessa furukrönte tjällar,
Dessa molnens tysta tåg,
O, och dessa Juniqvällar,

Qvällar, som blott norden har,
Qvällar blott på Saimens stränder!
Under är det ej att så
Sig vår själ i kärlek tänder.

Under ej att folkets håg
Sammansmälte med naturen;
Men af denna kärleks kyss
Blef vår unga kärlek buren.

Vår natur, vår andes bild,
Mera djup den är än eldig,
Och vår kärlek den blef mild
Men tillika stark och väldig.

Är du den jag tror så skall
Du min saga väl behjerta,
Intet snille helsar dig,
Men ett varmt och trofast hjerta.

Melodie.

Bäddad uppå strandens blommor
Drömde gossen i sia frid;
Allestäds den är sig lika
Barnaårens ljufva tid,
Här och der i nord och söder
Äro alla barn ju bröder,
Bröder uti fröjd och frid,
Hel dig sköna barnatid!

Men en hviskning gick kring nejden
Steg ur vågens klara bröst,
Och utöfver strandens blommor
Smög sig dallrande en röst,
Nattens tärnor tårar fällde
Ofver hvad det budet gällde,
Tårar på de blomstren blå,
Men det budet klingar så:

Fjerran borta ut på vågen
Väcktes lifvet af en flägt,
Skymningen bör vika undan
Lifvet byter om sin drägt,
Drömmarne på flykten ila,
Slut är skymningsstundens hvila,
Och vid glada flägtars sus
Helsar solen; det blir ljus.

Vakna gosse, du är vorden
Yngling — drömmarne förgå,
Dag det blef för dig på jorden
Och du skall i lifvet gå.
Vakna! och till lif han vaknar,
Ej sin barndoms frid han saknar
Lätt han uti Lifvet går,
Der han stolt som yngling står.

Hel dig sköna ungdomsyra,
Mel din tro på skönt och godt!
Ägde du all verdens krafter,
Vore allt en himmel blott.
Men din kraft, din kraft är ringa,
Dina ord och sagor klinga,
Och din vilja större är
Än den kraft du i dig blir.

Också dina drömmar blekna,
Också du skall vakna än,
Lifvets morgondager svinner
Och det middag blir min vän,
Då, när morgonen förliden,
Stundar snart den hårda tiden,
Då din kraft sitt prof består,
Visa då hvad du förmår.

Må din ungdomsvilja smälta
Med din manna kraft till ett!
Berg kan menskokraften välta
Sker för sanning det och rätt.
Blif en man som du dig drömde
Då en yngling än du glömde
Hvarje hinder på din stig —
Och ditt folk välsignar dig.

Nyårshelsning.

1853.

Djup hvälfver natten öfver jordens dalar
Och tysta skuggor glida öfver dem,
Vid skenet af den kalla vinter månen
Ses jorden slumra som ett dödens hem.
Hvar suck på vindens starka armar buren
Han öfver jorden, tystnar — då och då
Blott bleka skuggor, lika tysta andar
Sin stilla vandring öfver jorden gå.

Decembernattens bleka måne kastar
Sitt matta sken här öfver frusen trakt,
Och höga furor stå i vinterdrägter
Allvarligt tysta rundtomkring på vakt.
Se öfver nejden glida tysta skuggor;
De samlas alla kring en isig thron,
Och hög, förklarad i den stilla natten
Hörs ljuda domarordets helga ton:

Din tid fulländad är, sänk ned din spira,
Kläd kungadrägten af din gamla kropp,
En fallen konung — gånge du till hvila
Men rese i ditt spår en ny sig opp.
En ny och stark, en son af himlaljuset,
Fritt främje han vårt verk — en himlens tolk,

Han ett steg närmre intill fadershuset,
Vid tidens band må leda jordens folk.

Så domarens röst. Ur bleka skuggors skara
Nu träder fram en man djupt böjd och grå,
Och stödd emot sin staf, trött af sin vandring
Till afsked höjer gubben stämman så:
Träd fram utur ditt led, du, som skall träda
I mina spår, och hör mitt afskedsord.
Jag lemnar spiran nu i dina händer;
Gå lyckliggör min vackra menskojord.

Belöna odlarns nit. Svik alldrig hoppet
Uti ett hjerta, som för sanning slår,
Och trösta den, som oförtjent har lidit,
Och torka bort miskundsam nödens tår.
Låt icke toma böner dig bedåra,
Och gynna alldrig egennyttans kraf,
Och straffa brottslingen och hycklarn väldigt
Med fulla kraften utaf hämndens glaf.

Der du ett hjerta ser, som stilla lider
Och ej har kraft att bryta fördoms band,
Der andas i dess puls nytt lif och friskhet,
Och lös dess boja med din starka hand.
Tänd kärleksfacklan der — der fordom endast
Den kalla pligten lyste matt ett lif;
Och gör att sanning blifver lifvets valspråk,
Och bildningen ej blott ett tidsfördrif.

Kring sorgsna hjertan svep en ljuflig slöja,
Af hopp och minne. För en son, som vek,
Gif en igen; att icke far och moder
Må klagan höja emot lifvets svek;
Ty lifvet sviker alldrig sina söner,
Men sonen sviker lätt sin milda far.
Så gånge öfver jordens vackra dalar
Du fram och ej på dina håfvor spar.

De rike ödmjuk gör, den store trofast
Att stå vid sanningens och dygdens sak;
Och sänd en glimt af lyckans glada stråle
Ej blott i rikedomens prunkgemak.
Led denna blinda gudom till hvar hydda,
Der torftigheten slagit opp sitt bo,
Och ställ ett ljus uti det låga tjället,
Och väck på menskelig rött den armes tro.

Tänd lif och kraft uti de ungas hjerta,
Att gladt de följa sanningens banér
Och lys de lefnadströtte, att de icke
Kallt tviflande i lifvet skåda ner,
Och öfverallt lär denna stora sanning,
Att under seklernas och tidens lopp
Väl tyst och långsamt, men med säker framgång
Ur sina skyar ljuset stiger opp.

Den gamle så, men fram steg nu en yngling,
Ljuslockig, skön och full af kraft och mod,
Det unga lifvet lyste i hans blickar,
Den gamles lära villigt han förstod:
Farväl, min far, de tårar som dig gjutas,
Vill jag med vänlig hand tyst torka af,
Jag som en dygdens engel käckt vill föra
Mot mörkrets söner ljusets starka glaf.

Jag vill ett lif i indiskans hjerta tända,

Nytt, friskt och heligt hvarje menskoson
Skall vid min fana dubbel ränta skörda
För god förvaltning af sitt andelån.
Och det blef tyst. Dåft midnattsklockan ljuder,
Den gamle drotten sjunker i sin graf;
Men ljuset bryter med det nya året
I herrlig prakt fram öfver land och haf.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK MOLNBILDER: DIKTER ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a format other than “Plain Vanilla ASCII” or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original “Plain Vanilla ASCII” or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, “Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation.”
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain “Defects,” such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the “Right of Replacement or Refund” described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this work is provided to you ‘AS-IS’, WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™’s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation’s EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state’s laws.

The Foundation’s business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.